

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LIEPA — JULY 23, 1973

Nr. 171

PAVERGTŲJŲ ŠAUKSMAS CHICAGOS GATVĖSE

Pačioje Chicagos širdyje — State gatvėje — šeštadienį buvo pavergtų tautų paradas. Šalia JAV vėliavų buvo iškeltos ir pavergtų tautų.

Zygiavo ilgos gretos: policijos daliniai, laisvės degalo nešėjai, pakrančių sargybų daliniai, policijos orkestras, Cook apskritys gyvasis paveikslas. Manekenas kario uniformoje vaizdavo raudonųjų nelaisvė dingusių karius ir reikalavimą išaiškinti jų likimą. Buvo nešamas didžiulis kryžius, vaizduojantis persekiojamus tikinčiuosius.

Zygiavo serbai, estai, tautinėmis uniformomis pasipuošę kroatai. Ypač įspūdingos jų margašpalviais drabužiais vaikų gretos su sesele. Kroatų gyvasis paveikslas — gėlių vežime vaikų orkestras traukė žiūrovų dėmesį. Kroatai itin gausiai pasirodė.

Teisė gyventi, — nešė plakatus negrų mergaičių ir berniukų grupės, protestuodami prieš negimusį žudymą.

Laisvų rinkimų Lenkijoje

Laisvų rinkimų Lenkijoje, — Net 100 mil. pavergtų žmonių Rytų Europoje, — Tokius plakatus nešė lenkai. Važiavo ir lenkų darbo kongreso atstovai. Dailius ir lenkų gyvasis paveikslas su čenstakavos ir Kopeninko vaizdais.

Gudai sudarė automobilių vilkstinę. Jų gyvasis paveikslas vaizdavo gudų čempiones sportininkes, kurias Rusija savinios.

Gausi ukrainiečių grupė, —

Romos vyskupijos statistika

Roma. — Šiomet išleistame Romos vyskupijos Metraštyje, apimančiame apie 1,000 puslapių, paduodama naujausi statistikos duomenys apie Romos vyskupiją. Romos vyskupijoje, kartu su Romos miestu, yra 249 parapijos, kurių 56 turi daugiau negu 20,000 parapijiečių, astuonios — po 40,000 ir viena su 82,000 tikinčiųjų. Mieste ir Vatikano valstybėje gyvena 36 kardinolai, 90 arkivyskupų ir vyskupų bei 463 Romos vyskupijai priklausantys kunigai. Be to, gyvena ir dirba dar 1,271 kitom vyskupijom priklausantys kunigai ir 3,362 įvairių vienuolių kunigai vienuoliai. Iš viso Romos vyskupijoje yra 5,096 kunigai, neskaitytą teologijos studentų.

Romos vyskupijoje yra 1,554 vienuoliniai: vyrų vienuolių yra 462 ir moterų — 1,092. Iš viso vyrų vienuolių Romoje gyvena 5,425 ir apie 18,000 moterų vienuolių. Vyskupijos kunigų seminarijoje tačiau kunigystės pašaukimui tesirengia 48 seminariai. Kiti teologijos studentai yra svetimšaliai. Romoje ypatingai yra sukoncentruotas aukštųjų teologijos studijų mokyklos: veikia 18 teologijos fakultetų, 50 bažnytinių institucijų ir 9 akademijos.

Madridas. — Pranciškonų ordino generalinė kapitula, susirinkusi iš viso pasaulio kraštų Madride, Ispanijoje, vyriausiuoju ordino vadovu perrinko lig šiol ordino vadovavusį kunigą Konstantiną Koserį iš Brazilijos. Rinkimuose ir kapitulos darbuose dalyvavo ir lietuvių pranciškonų provincijos vyriausiasis vadovas kunigas Jurgis Gailiūsis iš Amerikos.

šusi plakatą „Laisvės Ukrainai“. Įspūdingos ukrainiečių jaunimo gretos. Šešiolika uniformuotų ukrainiečių nešė milžinišką vėliavą.

— Rusai, paleiskite ukrainiečių politinius kalinius dabar, — reikalavo jų plakatas.

— Šalin rusai iš Ukrainos, — tokio šūkiu buvo ukrainiečių kredito draugijos gyvasis paveikslas.

Latvija ne rusams

Latvių moksleiviai tautinėmis uniformomis, su savo bugnininkais ir trimitininkais — įspūdingi. Jų jaunuliai nešė plakatus:

— Latvija latviams, ne rusams.

— Stop rusifikacija Latvijoje! Parade dalyvavo kai kurios latvių parapijos. Liuteronų parapija vežė gyvąjį paveikslą — tautų kapines, kur buvo kryžiai Latvijos, Estijos, Lietuvos ir kt. Net ir Forest Preserve distrikto pasirodė su žalumų gyvuoju paveikslu.

Spalvingi buvo kiniečiai, vedami moksleivių, jaunimo, su švyturuojančiais kardais, plakatuose protestuoją dėl išžudytų milijonų žmonių.

Lietuvių daugiausia

Lietuviai kreipė dėmesį savo tautiniais drabužiais pasipuošusioms vėliavoms palydovėmis. Uniformuota šaulių grupė, tautiniais kostiumais lietuvių grupės, jų šauliai, Cicero ateitininkai labai įspūdingai paruošė gyvąjį paveikslą — kalėjimo užvaras, su kalininiais menininkais, Simu Kudirka.

Su lietuviams ėjo ir negrų mokyklos dūdų orkestras, bugnininkai.

Lietuvių gretos ilgos. Ašaras traukė vaizdas liepsnose pasiaukojusio R. Kalantos, Žilvičio grupės, milžiniška trispalvė, gausios lietuvių gretos išryškino mūsų grupę. Lietuvių eilės buvo ar ne pačios gausiausios parados. Zygiavo keletas kunigų. Galėjo būti daugiau jaunimo.

(Tęsinys rytoj)

Afganistane ramu

KABULAS. — Naujoji revoliucinė vyriausybė, paskelbusi Afganistaną respublika, tvirtina, kad buvusio karaliaus šeima „yra saugioje vietoje“. Perversmininkus pripažino jau trečioji valstybė — Čekoslovakija.

Zagrebas. — Jugoslavijos vyrų vienuolių vadovybė praneša, kad šiemet Jugoslavijoje žymiai padaugėjo vyrų vienuolių skaičius. Šių metų kovo mėnesį, kaip rodo statistikos duomenys, Jugoslavijos katalikų vyrų vienuolių buvo 1,928 vienuoliai, tarp kurių 1,737 kunigai.

YELLOWSTONE NATIONAL PARK. — Devyni skautai iš New Mexico baidarėmis plaukė per to parko didžiulį ežerą. Kai kilo didelė audra ir juos apvertė. Keturi jų nuskendo ar sušalo. Visi jų turėjo gelbėjimosi liemenes, bet vanduo buvo nepakeliamai šaltas.

ATĖNAI. — Maria Moran, filipinietė, buvo išrinkta „Miss Pasaulis“, o antroji buvo „Miss Amerika“ — Amanda Jones iš Evanstono, Illinois. Varžybose dalyvavo kandidatės iš 61 krašto.

Procesija kalnuose, Garmisch-Partenkirchen apylinkė, Bavarijoje. V. Vokietijoje

ŽYGIS Į KAIRĄ SULAIKYTAS

KAIRAS. — Paskutinėmis dienomis Libijos padėtis keičiasi valandomis. Pulk. Kaddafi, diktatorius, jau buvo atsistatydinęs, bet revoliucinė taryba jo atsistatydinimą atmetė. Prieš tą jo pareikimą Kairo radijas buvo pranešęs, jog Kaddafi buvo pataręs Sadatui atsistatydinti, nes jis tik kenkia planams abi valstybes sujungti. Sadatas gan piktai atmetė. Vėliau jis smarkiai sukritikavo Libijos vadą už organizavimą libiečių „ekskursijos“ į Kairą.

Protesto maršą penktadienį sulaukė Egipto policija ir kariuomenė ant kelio, juos užbloko. Protestuotojams įsakyta pasukti į Mersą Matruh ir tenai diskutuoti su atsiųstais egiptiečių atstovais, o jų buvo apie 400. Libiečiai atsakė: Priešingai — libiečių buldozeriai sugriovė pasienio perėjimo punktą ir munitinę. Vienoj valstybėje tokių pastatų nereikia. Pro blokadą aplinkiniams keliais prasi-veržė dalis automobilių ir pasiekė Aleksandriją. Tie irgi buvo sulaukyti, kai skersai kelio Egiptas pastatė traukinį.

Vėliau buvo pranešta, kad siunčia penkis atstovus į Kairą. Jie nori Sadatui įteikti valstybių susiliejimo dokumentą, pasirašytą žmonių krauju. Su tuo Kairas sutiko, ir tie penki atvyko.

Situacija įdomi ir įtempta, dar nežinia, kuo ji baigsis. Ir prisimena panaši istorija prieš 40 metų Liubline, kai lietuviai uni-jos nenorėjo, o lenkai jos siekė visokiomis priemonėmis.

MERSA MATRUH. — Libiečiai, negalėdami toliau vykti, kai Egiptas užblokavo kelius, pasu-

ko atgal ir žada demonstruoti Tripoly už savo vadą Kaddafi, kad jis neatsistatydintų. Skaičiuojama, kad buvo suorganizuota 40,000 libiečių demonstrantų.

Oro piratai reikalauja 5 mil. dolerių

DUBAI. Persų įlanka. — Keturi japonai teroristai penktadienį virš Olandijos nukreipė 747 lėktuvą su 144 keleiviais ir nusivare per visą Europą iki Vid. Rytų. Penktąjį jų gaujojo moteris, žuvo, kai netyčia palietė granatą. Dar ir vakar jie buvo Dubai aerodrome ir reikalavo už keleivių saugumą 5 milijonų dolerių ir paleisti Kozo Okanoto, vieną tų, kurie pernai Tel Avivo aerodrome įvykdė masines žudynes ir sėdi kalėjime.

Laivų susistumdymas prie Islandijos

REIKIAVIKAS. — Per dvi pastutiniąsias dienas Islandijos ir Britanijos ginkluoti laivai, bemanevruodami ginčijamose vandenyse vienas į kitą įsiremė jau keturis kartus. Žmonių aukų nebuvo, bet laivai apgadinti. Britų karo laivai saugo savo žvejus, o Islandijos — žuvis iki 50 mylių nuo kranto.

BERLYNAS. — Rytų Vokietijoje buvo suimta 50 gydytojų, juos kaltinant, kad jie planavo bėgti į vakarus. Per pirmuosius 6 mėnesius iš rytų į vakarus pabėgo 80 gydytojų, kai kurie su šeimom.

„O aš nežinojau, kad ir už tyros pasaulis dar tęsiasi!“

Nixonas nežada atsistatydinti

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas, grįžęs iš ligoninės, pirmiausia įsakė nuimti nuo savo telefono rekordavimo aparatus. Rekordavimas pasikalbėjimų su prezidentu, sakoma, labai blogai paveikė visus jo bendradarbius. Tas buvo daroma prie visų prezidentų po II pasaulinio karo, bet apie tai sužinota tik neseniai, nagrinėjant Watergate aferą.

Susitikęs su savo štabo nariais, Nixonas minėjo, kad visi spėjimai ir gandai, jog jis atsistatydins, teisdamasis sveikatos sumetimais, bet tikrajam pagrindui esant Watergate, neturi jokio pagrindo. Tauta jį išrinko ir, kol jo terminas pasibaigs, jis eis savo pareigas. Sakė, kad jis per daug neklausys gydytojų ir būdamas Camp David dirbs jau taip, kaip dirbdavo anksčiau. „Liko tik 3 su puse metų, o suplanuota darbų nepaprastai daug“. Savo bendradarbių jis prašė tuos jo žodžius suprasti teisingai ir nedaryti iš to jį herojum.

Būdamas Dovydo stovykloje, pirmiausia Nixonas žadėjo suredaguoti atsakymą į sen. Ervin raštą, kodėl jis neleis, kad būtų visiems žinomi jo pasikalbėjimai su bendradarbiais. Atsakymas turėjo būti įteiktas senatoriui šiandien.

Prancūzai išsprogdi- no atominę bombą

PAPEETE, Tahiti. — Šeštadienį prancūzai išsprogdino pirmą šioj serijoj atominę bombą. Ji nebuvo didelė. Bomba buvo iškelta balionu iki 2000 pėdų, o grybo formos debesys išaugo iki 20,000 pėdų.

WASHINGTONAS. — Henry Kissingeris sakė žydų vadams, kad Brežnevas, lankydamsis Amerikoje, Nixonui pažadėjo išleisti visus žydus, kurie pakartotinai prašė emigracijos vizos.

DENVER. — Colorado turi naują gubernatorių. Juo nuo šiol yra buvęs lt. gubernatorius John Vanderhoof. Gubernatorius John Love Nixono buvo paskirtas Energijos politikos įstaigos vadovu. Abu yra respublikonai.

WASHINGTONAS. — Federalinė Prekybos komisija leido už surinktus „žalius“ ženklus (S ir H) vietoj prekių už knygutę išmokėti 2 dolerius.

MAŽŲ LAIVELIŲ PABĖGŲ IŠ LIETUVOS

WASHINGTONAS. — „Washington Star“ dienraštis liepos 21 d. paskelbė UPI žinių agentūros pranešimą iš Helsinkio, pagal kurį Suomijos policija žandanti sugrąžinti į Sovietų Sąjungą vieną 25 metų amžiaus lietuvių (jo pavardė neskelbiama), kuris mažų irklinių laiveliais bandęs pabėgti į Vakarų Vokietiją.

Pranešime sakoma, kad didelis Suomijos laivas bėglų lietuvių suradęs ir paėmęs į savo laivą pereitą trečiadienį, liepos 18 dieną.

Dr. J. Genys, ALTos atstovas Washingtono, pabėgusio lietuvių teisių apsaugojimo reikalu tuoju kreipėsi į Valstybės departamentą ir susisiekė su Europos

reikalų skyriaus vedėju Goven. Kalbėjosi ir su Suomijos ambasados Washingtono vedėju Bush. Taip pat telefonu susisiekė su Suomijos užsienio reikalų ministerija Helsinkyje, prašydama, kad Suomija neišduotų Sovietų Sąjungai pabėgusio lietuvių ir patikino, kad juo toliau rūpinis Alta, perimdama į savo globą.

Suomijos ambasados vedėjas Washingtono pažadėjo pasiųsti telegramą savo užsienio reikalų ministerijai, prašydamas minėto lietuvių neišduoti. Daromi ir kiti žygiai sulaukyti mūsų tautiečio išdavimo rusams.

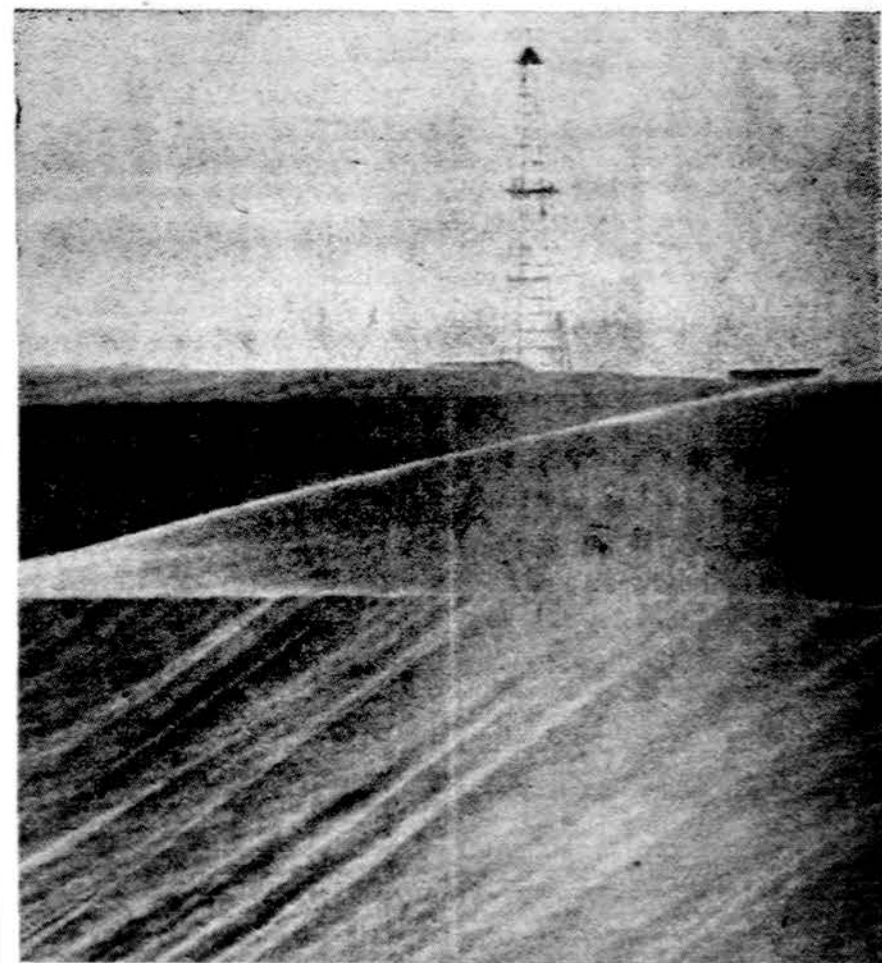
Dr. K. Bobelis, ALTos pirmininkas, susisiekė su atitinkamomis įstaigomis ir paragino lietuvių siųsti telegramas į Suomijos ambasadą Washingtono. Iš spaudos agentūrų vėliau patyrė, kad bėglis vadinasi Viktor Schneider, norėjęs patekti pas savo tėvus, jau gyvenančius V. Vokietijoje.

Siaurinama preziden- dento galia

WASHINGTONAS. — Senat 71:18 balsais priėmė dar griežtesnį įstatymo projektą, kuriuo draudžia prezidentui siųsti kariuomenę į užsienį ilgiau nei 30 dienų. Atstovų rūmai tokią projektą priėmė anksčiau, bet prezidento galia buvo pratęsė 120 dienų. Abiem rūmams reikės ji suvienodinti, perredaguoti.

Nixonas yra iš anksto pažadėjęs įstatymą vetuoti, ir jis gali laimėti, nes Atstovų rūmuose trūksta 32 balsų, kad jo veto dviejų trečdaliais būtų nugalėtas.

Priimant šį įstatymą, balsavimuose nedalyvavo nei vienas Illinois senatorius.

Saudi Arabijos dykumoje. Smėlis ir naftos šaltinis

WASHINGTONAS. — Pentagonas sako, kad 1969 ir 1970 pradžioje Amerikos aviacija atliko 3,630 slapty skridimų ir bombardavimų Kambodijoje, numetusi 104,000 tonų bombų į komunistų „šventoves“. Bombardavimai prasidėjo 1969 kovo mėnesį, reikalaujant Vietnamo esančių dalinių vadui gen. Creighton Abrams.

KALENDORIUS

Liepos 23: sv. Apolinaras, šv. Brigita, Tarvilas, Germinė. Liepos 24: sv. Ursinas, šv. Kristina, Seigis, Jurga. Saulė teka 5:35, leidžias 8:19.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, vėsu, 50% galimybė lietaus, apie 70 laipsnių.

SOCIALINIS DRAUDIMAS

Veda JONAS SOLICNAS, c/o Social Security Adm.
9415 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60620. Tel. 239-7055

Klausimas. Pirmoje eilėje noriu išreikšti dėkingumą, kad tokių straipsnių dedate, nes to amžiaus žmonėms tai yra tikra pagunda. Aš skaitydavau, nes mano motina buvo to amžiaus.

Dabar norėčiau Jūsų užklausti vienu reikalu. Mano motina mirė. Jie man parašė, kad duos 215 dol. už laidotuves, ir viskas. Bet laidotuves kainavo virš 2,000 dol. Atrodytų, kad kai žmogus miršta, valdžiai nebūna daugiau išlaidų, tai ar jie nesumoka daugiau. Prašyčiau atsakymo.

L. Ž.

Atsakymas L. Ž.
Nesvarbu, kiek asmuo yra įdarbintas socialinio draudimo fonde ir nesvarbu, kokio didumo jis pats gaudavo pensiją. Jeigu asmens pensija buvo 85.00 doleriai arba daugiau, jam mirus, jo palaidojimo išlaidoms padengti negalima daugiau gauti kaip 255.00 dolerių. Visiškai yra nesvarbu, kokio didumo buvo jo laidojimo išlaidos. Maksimalinis pomirtinis išmokėjimas negali būti didesnis kaip 255.00 doleriai.

Klausimas. Siunčiu Tamstai informaciją apie mano uždarbavimus nuo 1937 m. iki 1972 m. rugsėjo mėn. ir prašau apskaičiuoti mano Soc. Sec. pensijos dydį. Aš esu gimęs 1912 m. liepos 4 d. ir planuoju išeiti pensijon 1974 m. 62 m. amžiaus. Prašau, kad mano metinis uždarbis 1972 m. buvo 9,300 dol., 1973 m. ir 1974 m. metinis uždarbis bus 9,568 doleriai.

Kadangi mano uždarbiai skaičiuojami nuo rugsėjo mėn., tad aš nežinau, kada aš turiu išeiti pensijon; liepos 4 d. (mano gimimo dieną) ar rugsėjo mėn. (dienos neprisimenu, kada pradėjau dirbti). Prašau man patarti, kada aš turiu išeiti pensijon, nes tas gal turės įtakos mano pensijos dydžiui. Mano Soc. Sec. No. 048-24-9849.

J. B.

Atsakymas J. B.
Jums pensijos apskaičiuoti negaliu, nes man yra būtina žinoti, kiek uždirbdavote kasmet nuo 1951-ųjų metų. Bendros uždarbių sumos neužtenka pensijai apskaičiuoti.

Pensijon galite išeiti nuo to mėnesio pirmos dienos (jūsų atveju nuo liepos pirmosios), kada jums suais bent 62 metai.

Klausimas. Aš turu svarbų reikalą. Jūsų įstaigoje dėl mano pensijos. Aš norėčiau tai aptarti lietuvių kalba. Angliškai aš daug nesuprantu. Be to, esu ir truputį kurčias. Jeigu rastumėte laiko, prašyčiau paskirti, kada aš galėčiau pas Jus atvykti.

J. E.

Atsakymas J. E.
Mane įstaigoje galite pamatyti kasdien nuo pirmadienio ryto penktadienio nuo 8-15 val. ryto iki 4-45 val. po pietų. Jokio pasiskyrimo pasimatymui nereikia.

Klausimas. Maloniai prašau atsakyti į sekančius klausimus: Esu gimęs 1905 m. spalio 23 d. Dirbu šiame krašte nuo 1960 m. pabaigos. (Priedo — uždarbio lentelė.)

1. Kiek aš gaūčiau pensijos išėjus 1974. 1. 1 d. į pensiją, užskaitant ir 20% 1972 metais pakėlimą ir kt.?

2. Po kiek gautų vaikas 20 metų amžiaus (studentas)?

J. K.

Atsakymas J. K.
1. Sprendžiant iš pateiktųjų duomenų apie jūsų uždarbius, jūsų mėnesinė socialinio draudimo pensija būtų apie 264.50 dolerių.

2. Jūsų vaikas, kaip studentas, gautų 50% jūsų gaunamos pensijos dydžio pašalpą.

Klausimas. Širdingai dėkoju už atsakymą į mano klausimą (Draugas 5. 14. 73) dėl Lietuvos gyvenančių našlių pensijos už Amerikoje dirbusi ir mirusi vyrai.

Iš Tamstos atsakymo susidariau nuomone, kad Lietuvoje gyvenanti našlė turi teisę gauti pensiją, tik dėl tam tikrų formalumų ir Amerikos valdžios parėdymo pensija negali būti našlei siunčiama — išmokama.

Mano nuomone, kad pensija Lietuvoje gyvenančiai našlei turėtų būti paskirta dabar, bet negalint išsiųsti "užsaldytą", nes galimas deliktas, kad valdžios parėdymas pensiją nesiųsti vieną dieną gali būti pakeistas, o tada pensija jau būtų paruošta siuntimui.

Pensijos išrūpinimo formalumai galėtų būti atlikti pagal našlės prisijusią įgaliojimą kam nors.

Jei Socialinio draudimo įstatygo jokių formų į Lietuvą negali siųsti, tai tą galėtų atlikti įgaliojimas.

Iš anksto širdingai dėkoju Tamstai ir laukiu Tamstos malonaus atsakymo.

K. D.

Atsakymas K. D. Šiuo metu socialinio draudimo pensijų žmone, gyvena Lietuvoje, gauti negali. Užtat ir jūsų žmona negali kvalifikuotis iokiai pensijai tol, kol ji gyvena Lietuvoje.

Jeigu ji atvyktų į šią šalį, tai tada ji galėtų pensijos paprašyti.

Jokie pensijų "užsaldymai" asmenims, gyvenantiems Lietuvoje, negalioja. Niekas tos pensijos jai per įgaliojimus išrūpinti negali.

Klausimas. Esu 46 metų našlė, tik vienerius metus galėjau dirbti. Penkeri metai, kai mano vyras žuvo. Po vyro mirties turėjau širdies priepuolį, labai ilgai sirgau, be to, prieš keturis mėnesius iš dešinės rankos išėmė tumorą, ir ta ranka liko nedarbinga.

Ar aš galėčiau gauti Medicare todėl, kad esu daktarų priežiūroje ir man tas labai daug kainuoja. Be to, turiu nepilnametį sūnų.

Už atsakymą būsiu labai dėkinga.

E. Ž.

Atsakymas E. Ž. Tur būt, jūs socialinio draudimo našlės pensiją gaumate. Prielaidu, kad ir sūnus gauna pašalpą.

Jūs šiuo metu Medicare gauti negalite, nes negaunate nedarbingumo pensijos. Asmenys, kurie dar nėra 65-rių metų amžiaus, Medicare nemokama gydymą gali gauti tik tada, kai jie gauna nedarbingumo pensiją.

MAŽA DOVANELE — AUTOMOBILIS

Kartą Amerikos automobilių fabrikas aplankė išdidus Afrikos karalynukas. Vyriausias fabrikos direktorius maloniai jį sutiko ir tarė jam:

— Mums būtų didelė garbė, jei jūsų didenybė mūsų automobilių važinėtum, kurį jūsų didybė mielai padovanosime.

— Bet aš negaliu jo priimti.

— Tai leiskite mums, jūsų didenybė, mūsų naujausią automobilį parduoti už penkis dolerius.

Po ilgesnio pasikalbėjimo žymusis svečias įteikia direktoriui dešimtį dolerių.

— Ar tamsta neturit penkių dolerių? — pasiteiravo direktorius.

— O, niekis, — nuramino svečias. — Tai aš už kitus penkis dolerius dar vieną automobilį paimsiu.

A. F. Skirius,
"Lithuanian Community Center" Inc. išdėtininkas

Balto centro valdyba, iš kairės sėdi: kun. Ansas Trakis — vicepirm., Marija Rudienė — pirm., Aldona Daukienė — vicepirm., Albinas Dzirvonas — gen. sekretorius. Stovi: Kostas Cepaitis — izd., Dalia Bobelienė — vicepirm., Vita Balašytė — sekr. ir Jonas Jasaitis — vicepirm. Nuotr. V. Noreikos

Lieuviai Californijoje

DAR APIE AKCININKŲ SUSIRINKIMĄ

"Draugo" 160 numerioje, Lietuviai Californijoje skyrėje, BG rašydamos apie Namų akcininkų susirinkimą padarė keletą klaidų. Pavyzdžiui, namų pardavėja B. Skirienė komisio gavo ne \$2,500.00, bet tik \$1,250.00, nes kita dalis buvo išmokėta Korėjiečių pirkėjų agentei. BG tvirtina, kad akcininkai nutarė "ir už kitas pareigas ateityje nebemokėti". Buvo nutarta tik už direktorių posėdžius po 5 dol. mubraukti, bet už kitas pareigas, arba atliekamus darbus atlyginti. Išmokėjimas už šešis metus senų skolų nesiskaito prie namų pardavimo išlaidų. Už parduotus namus buvo gauta pelno \$12,150. Skolos buvo išmokėtos korporacijos pirm. K. Prišmanto ir sekr. J. Mitkaus raštišku parėdymu Transamerica Escrow kompanijos, kuri tvarkė pardavimo teisinius reikalus.

Direktoriams už atliekamus įvairius darbus algų išmokėjimas nesuilsilpnino jos pajėgumo, nes per korporacijos 12 metų veiklą akcininkams uždirbo 2.5 karto pelno, pvz., jei BG turėjo akcijų už \$100, tai dabar tos akcijos yra vertos \$250. Ir visa tai tik stropiai ir sumaniai per 12 metų dirbančių direktorių dėka. Korporacijai buvo uždirbta virš \$24,000. Iš BG korespondencijos suprantama, kad akcininkai nori, jog visi direktoriai techniškus darbus dirbtų be atlyginimo, vien "geram tikslui", kad jiems, nieko nedirbantiems, daugiau pelno liktų.

Kadangi BG be mano mini tik vieną pavarde, galiu pateikti sąrašą, kam, kiek ir už ką išmokėta pinigų šešių metų laikotarpyje, nuo 1967 sausio 1, iki 1973 m. susio 1 d. Šiems direktoriams už atvykimą į posėdžius (gazelino išlaidoms): F. Karaliūnui — \$19, V. Lembernui — \$65, A. Markevičiui — \$63, K. Prišmantui — \$50, W. Račiui — \$63, J. Zukui \$45. Kitiems direktoriams už atliekamus specialius darbus: J. Mitkui — \$545 (už metų darbą, vedant barą), J. Navickui — \$303 (už sekretoriaus darbą už 2 m.), A. P. Raulinaičiui — \$290 (už balansinių lapų paruošimą), A. Skirui — \$2,766 (už per 6 m. nuomų rinkimą, vedimą finansinių reikalų, kasos knygų tvarkymą), B. Stančiui — \$1,991 (už per 4 m. baro ir namų ūkinį reikalų vedimą), A. Telyčeniui \$280 (už sek. darbą per 2 m.). Akcininkai turėtų būti dėkingi, kad korporacijai turint sunkesnius finansinius metus, šie direktoriai savo uždirbtus pinigus paskolino korporacijai be nuosimėjų.

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

DEMONSTRACIJOS

Lietuvių Amerikos klubas, Petersburg, Fla., liepos 12 d. suruošė demonstracijas prieš Honeywell kompaniją, kuri operuoja St. Petersburg ir Tampa rajone ir stato rusams ant Komu upės kranto didžiulį karščių sunkvežiminių fabriką. Į demonstracijas atsilankė 79 žmonių su 35 automobiliais. Demonstracijos dalyvavo tik lietuviai, ir bendrovės prezidentui įteikė proklamaciją, su prašymu, kad jis jas perduotų rusams. Įteiktose proklamacijose prašoma: Lietuvai, Latvijai ir Estijai leisti patiems pasirinkti valdžią, leisti laisvai žmonėms išvažiuoti į kitus pasaulio kraštus, leisti laisvai veikti religijai, sumažinti muitus siuntiniams į Lietuvą, išleisti Simą Kudirką iš kalėjimo ir leisti emigruoti į Ameriką. Demonstracijos buvo nufilmuotos ir liepos 15 d. klubo salėje buvo parodytas filmas atsilankiusiems 130 žmonių. Taip pat buvo parodytas filmas iš demonstracijų Washingtono.

Demonstracijas plačiai aprašė Amerikos laikraščiai: "Clear Water Sun" ir didžiausias "St. Petersburg Time" laikraštis, kurio kiekvieną dieną išina dvi laidos, patalpino šešių šimtų žodžių straipsnį: Lietuviai piktuoja Honeywell. Demonstracijos parodytos ir per televiziją. Filmus rodė ir demonstracijos organizavo Edvardas Šumanas, Lietuvių Respublikonų partijos vicepirm. iš Cicero. Jauanas Edvardas, kuris energingai gina mūsų tėvynės reikalus.

yra gimęs 1943 Lietuvoje. Į šį kraštą atvyko 1949 m. ir apsigyveno Cicero, Ill. Lankė Sv. Antano mokyklą, Morton Jun kolegiją ir Illinois universitetą. Yra mokytojas ir dėsto istoriją ir politiką. Vasaros atostogas praleidžia St. Petersburg, Fla. Sumano žmona taip yra mokytoja ir kartu su vyru St. Petersburg praleidžia atostogas.

VAIRUOTOJUI NELEIDŽIA UŽMIGTI

Čekoslovakijoje inžinieriai sukonstravo mažą aparatėlį, kuris vairuotojui neleidžia užmigti. Nedidelis įrenginys įmontuojamas į akinus. Kai vairuotojo akys ima merktis, elektroninė sistema įjungia signalą, ir jis žadina vairuotoją. Jm

DR. REGINALD CIENKUS

TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad. 9 val. ryto iki 12 val. dieną ir nuo 2 val. popiet iki 8 val. vakaro. Šeštadienis 8:30 - 12 val. dieną. Emergency tel. — 788-3981

PE 8-2229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą
2858 West 63rd Street

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akusherija ir moterų ligos Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl. Justice, Ill. — 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 374-9012.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdiraustos iki \$20,000.00

Frank's TV and Radio, Inc.
Frank's TV and Radio, Inc.

5 1/4 %
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

7 %
4 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

FRANK'S TV and RADIO, INC.

2240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7229
BIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

6345 WEST 50TH ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL. LU 3-8000

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Community Press Society.

Subscription Rates: \$20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00, Foreign Countries — \$21.00

Prenumerata	metams 1/4 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Ill.	\$20.00 \$11.00 \$6.50 \$3.00
Klirav JAV	18.00 10.00 5.50 2.50
Kanadoje	20.00 11.00 6.50 3.00
Užsienyje	21.00 12.00 7.00 3.00
Savaitinis	11.00 6.00 —

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadienis 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadienis 8:30 — 12:00.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavybos prasyms.

• Redakcija siunčia savo savo nuosavybę. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už straipsnių turinį atsako. Skelbimų kainos prikla

SIBIRO SUPRAMONINIMAS IR KOLONIZACIJA

Kalbėti apie Sibirą didelių vasaros karščių metu turėtų būti savotiška „atgaiva“. Deja, taip iš tiesų nėra, nes lietuviams šis šaltas ir be galo nesvetingas kraštas tebėra šurpūs ir sunkūs prisiminimai. Net ir dabar, kai Sov. Rusija tikrai ir tik tariai stengiasi Sibiro kolonizacijos ir eksploatavimo problemas spresti nebe suimtuju bei priverčiamųjų darbų kalinių raumenimis ir jų sunaikinimu, Sibiras mums yra labai nemaloni šalis. Juk čia išsisi dešimtys, o gal ir šimtai tūkstančių mūsų tautiečių, radusių savo mirtį nesvetingoje šalyje. Net dabar Sibire ir gretimose srityse tebevyvena dešimtys tūkstančių lietuvių, kuriems ir po despto Stalino mirties nepavyko sugrįžti į Lietuvą: jie buvo „jų pačių laisvu noru“ ar net „prašymu“ apgyvendinti Sibire, be teisės iš ten išvykti.

Apie Sibirą nūdien vėl daug rašo vokiečių, japonų, anglų, prancūzų, šveicarų, amerikiečių ir pačių rusų spauda. Sibiro vardas vis dažniau kartojamas didžiųjų valstybių vadų pastarose, pasaulio ekonomistų konferencijose. Ypač visų akys į Sibirą nukrypo pradėjus trukti žaliavų, reikalingų energijos gamybai: naftos, jos produktų, gamtinių dujų, anglies.

I milijonams Sibiro gamtos turtus daug vilčių dėjo ne tik tai Sovietų Sąjungos, bet ypač Vakarų Vokietijos, Japonijos ekonomistai, milijonieriai. Jie ar jų ekspertai ten buvo nuvykę, kad tirti galimybes tuos turtus eksploatuoti. Patys rusai įtikinėjo japonus, kad Tolimųjų Rytų naftos ir dujų atsargos yra artimiausios šių dalykų neturinčiai ir jų labai reikalingai pramoningai Japonijai. Panašios technika, chemikų, ekonomistų delegacijos buvo ir iš Vakarų Vokietijos nuvykusios. Kai kurie žinomi laikraščiai ir žurnalai skelbė skambias antraštes, kad „Sibiras — vokiečių ateities žemė“, „Vokiečių pramonei reikalingų žaliavų šaltinis“ ir pan.

Deja, džiaugsmas nebuvo ilgąs. Ištyrus praktiškas galimybes, paaiškėjo, kad vokiečiams ir net japonams eksploatuoti Sibiro turtus galimybių labai mažos. Šiuo reikalu išsamią studiją paskelbė politikos žurnalas „Der Spiegel“, Nr. 3 ir 29. Bet ir pats „Kommunistas“, Maskvoje leidžiamas komunistų partijos organas, birželio 3 d. tuo pačiu reikalui paleido šaltą dušą, kuris gerokai atvėsinė Sibiro eksploatacijos reikalą gerokai įkaitintus užsienio kapitalistus.

Skelbiamos dvi priežastys, kurios gali dar daugelį metų sutrukdinti Sibiro kolonizaciją ir jo turtų eksploatavimą. Pirmoji jų labai dideli gamybos kaštai, antroji — komunistinės Kinijos, kuriai taip pat labai reikia Sibiro turtų, artumas. Štai kai kurie duomenys.

Sibire dar labiau, kaip bet kur kitur, jaučiamas butų trūkumas. Tačiau butų statyba čia yra vidutiniškai 30-40 proc. brangesnė kaip Rusijoje. Šiaurės speigračio, Tjumenio ir Norilsko pramonės srityje įvairių pastatų statyba yra 1,5-2 kartus brangesnė. Pati statybinė medžiaga Norilsko ir gretimose srityse yra 1,7-2,7 karto brangesnė. Statybos išlaidas labai

didina atšiaurus šaltis, smarkūs šalti vėjai — klimatinės sąlygos mažina darbininkų darbo našumą. Kalbant apie žemės našumą, nereikia pamiršti fakto, kad 4/5 viso Sibiro teritorijos yra ištisus metus įšalus. Vien tik tai žemės įšalimas padidina statybos išlaidas 20 proc. Kai kurios Sibiro sritys netinkamos kolonizacijai dėl dažnų žemės drebėjimų. Statybos brangumas neleidžia parūpinti didesnio kiekio naujų butų ir stabdo krašto kolonizaciją. Tiesa, Sibire yra daug gero miško, tačiau jo dažniausia nėra ten, kur kuriasi pramonė ir vyksta butų statyba. Miško medžiagos (apvalių rąstų) transportas dar labiau iškėlė statybos išlaidas.

Sovietų planuotojai bei ekonomistai yra apskaičiavę, kad vieno naujai atvežto darbininko įkurdinimas Sibire kaštuoja 15-20,000 rublių galvai. Tačiau, jeigu darbininkas įkurdinamas speigračio srityje, ši suma padvigubėja.

Šiuos duomenis pateikė patys Sovietai, tiksliau jų Valstybinio plano (Gosplan) komisijos Maskvoje pirmininkas Nikolaj N. Nekrasovas. Jis taip pat išreiškė nuomonę, kad dėl labai aukštų gamybos kaštų ir sunkių darbininkų įkurdinimo bei gyvenimo sąlygų Sibiro kolonizacija turinti būti atidėta.

Kalbant apie Sibiro gamtos turtų eksploatavimą, reikia tą patį pasakyti. Įvairių turtų ten yra labai daug, tačiau juos iškasti, paruošti ir išgabenti yra labai sunku ir brangu. Milžiniški atstumai ir labai kietos klimatinės sąlygos gamybą labai pabrangina. Įvairūs Sovietų penkmečio ir kitoki planai eksploatuoti Sibiro gamtos turtus nebuvo įvykdyti dėl kapitalo ir žmonių stokos. Šiuo metu Sovietai iš Sibiro tegauja tik vieną dešimtadalį jiems reikalingų žaliavų ir maisto produktų.

Ligi 1975 m. turėtų būti pastatyta 9000 km ilgio gazo tiekimo linija už 4 bil. dol., 7500 km naftotiekis — 2 bil. dolerių. Tačiau, norint naftą pakankamu kiekiu eksploatuoti, reikia pastatyti dar 30,000 km ilgio naftotiekio liniją — 7 bil. dolerių. Panašios gazo tiekimo linijos ruošimas kaštuotų netoli 20 bil. dolerių.

Sovietų Sąjunga pati viena yra bejęs visa tai juosti. Jai reikia kreditų, svetimo kapitalo, mašinų, techniškos pagalbos, specialistų, pagaliau ir žmonių. Šiuo metu Sibire gyvena tikrai 25 mil. gyventojų, iš kurių tik 16 mil. rusų. Kolonizacija žmonių vysta labai palengva. Būna metų, kai iš Sibiro daugiau gyventojų pabėga, negu privažina naujų.

Naujuosius Sibiro kolonistus, o taip pat ir pačią Maskvą, vykdančią Sibiro kolonizacijos bei supramoninimo planus, labai gąsdina kinų artumas ir paskutinių metų padidėjęs jų aktyvumas Azijos tautų tarpe. Komunistinė Kinija Sovietų Sąjungai yra ne kas kita, kaip labai neramus ir nepatikimas užnugaris, kurį reikia gauti prisieiti karinėmis pajėgomis ginti. Taigi ir Sibiro kolonizacija, o taip pat svetimų kraštų susidomėjimas problematiškais Sibiro turtais pamažu ima vis labiau atvėsti.

b. kv.

Gal didiesiems kapitalistams nusibodo kapitalizmas

Kvailumas ar samokslas prieš mažesniuosius

LEONARDAS DARGIS

Tariamai racionalūs, šalti bankininkai ir draudimo bendrovės, tariamos pinigų tvirtovės, nemenukus juokus krečia. Šitie juokai išskėlė palūkanas ir jau išstūmė iš akcijų rinkos apie milijoną privačių akcininkų. Tai didina infliaciją, nes reikalingas kapitalas mažesniųjų bendrovių teigiamas tik už aukštas palūkanas, o ne akcijų rinkoje. O pinigų, kaip šieno — turi jų bankai, didžiosios bendrovės, draudimo draugijos ir privatūs asmenys.

Didžiųjų spekuliacija, ypač iš N. Y., dabar pranešama, taip pat prisidėjo ir prie dolerio nusmukdymo pasaulinėje rinkoje.

Su mažais investuotojais visiškai nesiskaitoma. Kai bankrutavo S. Goldblumo ir F. Levino vadovaujama sukurbinė bendrovė „Equity Funding“, privatūs investuotojai apie tai iš anksto nebuvo įspėti, o kai kurie organizuoti investuotojai buvo. Skaičiuojama, kad ši bendrovė tiems, kurie ją tikėjo, pridarė 355 mil. dolerių nuostolių.

Kažkodėl žinių tarnyba, išskyrus specialistų spaudą, vengia apie šią bendrovę kalbėti. Įdomu dar, kad ši bendrovė, pirkladama Izraelio laktus ir dėl to atrodanti idealistinė, apgavo ir keletą pačių didžiųjų — Fordo fondą ir porą didžiausių N. Y. bankų. Vadinasi, tie, kurių ūkinė išmintis taip pasitikime, ne visuomet jos turi.

Didžiųjų galia akcijų rinkoje

1963 m., skaičiuojant pagal vertę, organizuoti investuotojai turėjo apie 35% NY biržos apyvartos, o šiandien jau 70%. O kai kurių bankų mėgiamų akcijų tokia apyvarta pasiekia ir 90%. Pastarasis skaičius rodo, kad didieji smarkiai spekuliuoja ir tarp savęs. Tai reiškia, kad mažesniųjų akcijų bendrovė tiems, kurie ją tikėjo, pridarė 355 mil. dolerių nuostolių.

1963 m., skaičiuojant pagal vertę, organizuoti investuotojai turėjo apie 35% NY biržos apyvartos, o šiandien jau 70%. O kai kurių bankų mėgiamų akcijų tokia apyvarta pasiekia ir 90%. Pastarasis skaičius rodo, kad didieji smarkiai spekuliuoja ir tarp savęs. Tai reiškia, kad mažesniųjų akcijų bendrovė tiems, kurie ją tikėjo, pridarė 355 mil. dolerių nuostolių.

Skurdus Sibiro kaimas, kuris netraukia naujų kolonistų

Kaip didieji prekiauja akcijomis

Morgan Trust pakalba apie ilgus laikomųjų akcijų bendrovių sąrašus, tačiau panašiai, kaip ir kiti bankai, draudimo bendrovės ir kai kurie kiti fondai, iš tikrųjų tesidomi labai mažu bendrovių skaičiumi, teptiekiaudami daugiausiai tų išrinktųjų akcijomis. Kalbama apie 25-40 tūk. bendrovių.

Susidaro keista ir kartu pavojinga padėtis. Štai pavyzdžiai (ne patarimai veikti).

Liepos 6 d. Disney W. akcijos kainavo 75¼ dol., metinis padalas — 0,12 dol., apskaičiuotas pastarųjų 12 mėn. pelnas — 1,49 dol., kainos ir pelno santykis — 50,5 kartų. Dar šiais metais šios akcijos kainavo 123 ir 7/8 dol. Pastarasis skaičius reiškia, kad ne tik kainos ir pelno santykis buvo aukštesnis (83 kartus), bet kad daug kas, pirke tas akcijas per brangiai, tučiuoja ir tarp savęs. Tai reiškia, kad mažesniųjų akcijų bendrovė tiems, kurie ją tikėjo, pridarė 355 mil. dolerių nuostolių.

Polaroid bendrovė tą pačią dieną kainavo 130 dol., metinis padalas — 0,32, apskaičiuotas pastarųjų 12 mėn. pelnas — 1,37, kainos ir pelno santykis — 95 kartai. 1973 akcijos yra kainavusios ir 141¼ dol.

Kas su tokiais bendrovėmis, paliestomis blogų naujienų, gali pasidaryti, rodo Natomas bendrovės pavyzdys. Liepos 6 d. savaitės bėgyje tos akcijos sugėbėjo nukristi 9¼ dol., arba netoli 25%, tik prieš savaitę buvusios kainos. Liepos 6 d. tos akcijos kainavo 30¼ dol., o vienu metu 1973 ir 67,7/8 dol.

O ūkiškai svarbesnės bendrovės didiesiems dabar neįdomios

Goodrich bendrovės akcijos liepos 6 d. teikavo 20¼ dol. Ši bendrovė moka vieno dol. metinę padalą, 12 mėn. apskaičiuotas pelnas — 3,61 dol., o kainos ir pelno santykis tesiekė tik apie 5,6 kartus.

Panašioj padėty atsidiūrė ir didžiulė Fordo bendrovė, kurios akcijos liepos 6 d. kainavo 53 dol., 12 mėn. apskaičiuotas pelnas — 9,67 dol., kainos ir pelno santykis — 5,5 kartai.

Įdomu, kad liepos 13 d. savaitėje, kai akcijos pirmąsias tris dienas gerokai kilo, bankų ir didžiųjų mėgiamos akcijos smarkiai kilo, o vertingos tik simbolikiškai tepakilo. Vadinasi, negudri sena dainelė tebetesama. Fordui liepos 12 d. paskelbus žymesnį padalą pakėlimą, rinka reagavo net atbulai. Fordo akcijos susilpnėjo.

Šitokia keista prekyba niekas nėra daugiau patenkintas, net ir vaizbos BW.

Reikalaujama reformos: prievolės bankams ir draudimo bendrovėms skelbti visas akcijomis prekiaavimo smulkenas, pranešinti metų ketvirčiais visus sandėrius, riboti didžiųjų vienos dienos pardavimus, riboti nuosimčiais vienos bendrovės laikomųjų akcijų skaičių, per didelius akcijų laikytojus suskaldyti, įpareigoti visus fondus nedaryti sau naudingų sandėrių, pirmiau žinių nepaskelbus viešai, mažųjų investuotojų kapitalo laimėjimus apmokestinti palengvintomis sąlygomis.

Prancūzų vyriausybė įvertino jauno Ortolio žygius ir jį apdovanojo Rezistencijos medaliu ir Croix de Guerre.

Japonija pagauna per metus žuvies 9.300.000 tonų. Rusija 7.300.000, JAV apie 3 mil. tonų. Daugiausia pagauna Peru — 12.600.000 tonų.

Tuo reikalu buvo šaukiami visų lietuvių seimai, mitingai, ruošiamos demonstracijos, vedama plati propaganda, ruošiamos kelionės ir užjūrius įvairias valstybes atkūrimo reikalais. Įkuriami informacijų biurai Amerikos ir Europos valstybėse, platinami laisvės bonai, renkami parašai Lietuvos pripažinimui de iure ir vis renkamos aukos Lietuvos laisvės atstatymui paremti. Išsijusę, be atvangos, net neretu atveju nutraukdami poilsio valandas darbavosi srovės vada, tokiu pat uolumu trūsė ir padalinii valdybų darbuotojai. Kiekvienas jos narys laikė garbinga pareiga pasidaruoti tos mylimos Lietuvės laisvės reikalui. Jie ir po ilgų darbo valandų fabrikuose, net neatsikvėpę ėjo nuo durų iki durų, prašydami aukų atkuriamai nepriklausomai Lietuvos valstybei.

Nesnaudė, žinoma, ir kitos srovės ir su didele meile stoji ir darbą Lietuvos laisvės reikalui. Vidurnioji srovė nebuvo taip gerai susiorganizavusi ir neretėjo tokio tankaus organizacijų tinklo. Nežūrint įtemptų pastangų ir didelio pasišventimo ji negalėjo duoti tokio įnašo, kaip kad katalikiškoji srovė.

Pačiu svarbiausiu Lietuvos atstatymo momentu, kada Lietuvos savanoriai grūmėsi atkaklioje žūbtinėje kovoje su atsiūtais raudonosios armijos daliniais Lietuvai užgrobti ir pasmaugti jos gimusią laisvę, tada čia, Amerikoje, 1919 metais Lietuvių Socialistų sąjunga patyrė skaudų, perbloškiantį smūgį. Kada jos gerieji patrijotai rūpinosi Lietuvos valstybės atkūrimu, atsirado tautos išdavikų. Taip jau 1919 metais įvykusiame Amerikos komunistų partijos suvažiavime atvykę į jį tie išdavikai J. Stilsono lūpomis pažadėjo Lietuvių Socialistų sąjungą su veiksmomis 266 kuopomis ir jų globoje veikiančiomis kitomis or-

VISOS V. EUROPOS PREZIDENTAS

Didvyris partizanas ir Prancūzijos biurokratas

A. J. STANIUS

Korsikos salos Ajaccio miestas, istorijai yra davęs Napoleoną, didįjį laimėtoją ir pralaimėtoją. Iš to paties miesto dabar kyla kita žvaigždė. Ar ji iškilis tiek, kiek ir Napoleonas? Ar ji taip pat kris ir sudūs, kaip ir Napoleonas? To dar nežinome. Bet jau žinoma, kad ta naujoji žvaigždė nori būti viso V. Europos prezidentu ir savo norų neslepia.

Tas asmuo yra dabartinis Bendrosios rinkos kraštų komisijos prezidentas Francois — Xavier Ortoli, 47 metų amžiaus. Savo ūgiu ir manieromis visiškai panašus į Napoleoną. Ortoli jau tvarko Europos reikalus, bet jis tik pusiau europietis. Iki 21 metų savo amžiaus Europos jis nematė. Kai šių metų sausio 1 d. jis atsisėdė į prezidento kėdę, plačiai visuomenei jis buvo nežinomas, net jo vardas negirdėtas. Kas jis?

Džiunglių vaikas

Vos tik Ortoli gimęs Ajaccio mieste Korsikoje, jo tėvas prancūzų vyriausybės buvo paskirtas civilinių valdininku į tuometinę koloniją Indokiniją. Čia berniukas augo tikrai džiunglėse, nes tuo metu didesnių miestų ten nebuvo. Jam teko žaisti su prancūzų valdininkų vaikais ir su vietiniais, kurių didžiausias džiaugsmas buvo keliauti po aplinkinius miškus. Ortoli iš tėvo pasakojimų daug girdėjo apie savo gimtojo miesto žvaigždę Napoleoną ir vaikas svajotoj tapti tokiu pat žymiu karu vadu. Jis ėmė vadovauti visiems apylinkės vaikams.

Jis buvo ir gabus mokinys: pradinę ir vidurinę mokyklą baigė pavyzdinčiai.

Partizanas

1945 m. Ortoli, dar būdamas 19 m., Hanoi mieste suorganizavo būrelį jaunų savanorių ir su jais išėjo į džiungles kovoti su japonais, besiveržiančiais iš jau okupuotos Kinijos. Jis ir jo draugai per keletą mėnesių nujė 2000 mylių ir susprogdino keliolika tiltų. Jei prisiminsime garsų pokarinį filmą „Tiltas per upę“, tai suprasime, kokį darbą dirbo Ortoli. Jis gyveno džiungliuose pavojuose, kaip tikras laukinis — be natūralaus maisto, be tinkamo apsirengimo, be pastogės.

Prancūzų vyriausybė įvertino jauno Ortolio žygius ir jį apdovanojo Rezistencijos medaliu ir Croix de Guerre.

Paryžiuje

Karui pasibaigus, Ortoli atvyko į Paryžių. Tada jis buvo 21 m. Įvažiavęs traukiniu į Paryžių, Ortoli jokių būdu nenorėjo tikė-

ti, kad Paryžius yra toks didelis miestas. Čia jis įstojo į Ecole Nationale d'Administration ir į ją baigė kaip finansų inspektorius. Ta mokykla buvo įsteigta paties Napoleono ir į ją galėjo patekti tik elitas ir pasilikti elito eilėse iki mirties su pelninga ir užtikrinta tarnyba. Tokių inspektorių teisės didelės. Jie gali bet kada ir bet kurio laiku užsukti pas vieną ar kitą ministrą ir patikrinti jo raštinės vedamąsias sąskaitas.

1962 m. tą pačią dieną, kada gen. de Gaulle paskyrė Pompidou min. pirmininku, visiškai nepuolamai Ortoli susitiko su Pompidou. Jaunuolis min. pirmininkui, kaip sakoma, į akį įkrito. Pompidou jį pasiūkė, paklausinėjo, ką jis veikia, ir tuoj Ortoliui pasiūlė ekonomikos direktoriaus vietą. Po dviejų mėnesių Ortoli jau ministrų kabinete direktorius. Nors ne parlamento narys, bet jau viską mato ir koordinuoja visų ministrų departamentų veiklą.

Į Ortoli įsižiūrėjo ir Jean Monnet, Europos ekonominės bendruomenės steigėjas. Jis pradėjo Ortoli kalbinti, ar nesutiktų būti tos bendruomenės komisijos prezidentu. Mat, šiais metais buvo Prancūzijos eilė siūlyti savo kandidatą. Monnet pakio savo mintį prez. Pompidou ir, štai, Ortoli jau Briuselyje.

Kol Ortoli sukinėjosi Paryžiuje, jis buvo laikomas tipišku biurokratu: užsėdęs, išsidus, griežtas, daug reikalaujantis. Briuselyje jis buvo nuginkluotas.

Ortolio norai ir planai

Nelengva buvo Ortoliui pritaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų ir pasirodyti visai Europai, kas jis yra ir ko jis sieks. Pati pirmoji jo oficiali pareiga buvo atidaryti padidėjusį Europos parlamentą. Savo įžanginėje kalboje Ortoli pripažino parlamento nariams, kad jis nemėgsta kalbėti iš rašto. Jis tuo pasisakė už stiprią ir vieningą Europos federaciją. To bent kol kas nenori Pompidou. Reiškia, Ortoli pasirinko nepriklausomą savo politikos liniją.

Ortolio Europa dar yra neįsteigtas kraštas, naujos kultūrinės džiunglės. Sausio ir vasario mėn. jis pasistengė aplankyti visų EEB-narių sostines, susipažinti su vyriausybėmis ir tiesiogiai patvirtinti apie jų reikalus.

Dingo ir Ortoli biurokratiškumas. Jį nuginklavo britai, kurie jokių oficialių titulų nepripažįsta ir vieni kitus pareigų metu vadiną vardais. Taip Monsieur prezident Ortoli tapo „Francis Xavier“, o ir jis pats britų ministrė.

(Nukelta į 5 pusl.)

CHICAGOS LIETUVIŲ PRAEITIN PAŽVELGUS

A. VILAINIS ŠIDLAUSKAS

23

Savo atsiekimais katalikiškoji srovė gali pagrįstai džiaugtis ir didžiulis. Jos poveikis buvo stipriai pajustas visoje Amerikos lietuvių išeivijoje. Nebuvo jau likę nė vienos kultūrinės srities, kur ji nebūtų uoliai pasidarbavusi. Tiesa, kad ji buvo gausiausia savo nariais, palyginus su kitomis srovėmis, bet be tokio gero bendruomeniško organizuotumo ji nebūtų pasiekusi tokių pasigėrėtinų rezultatų. Tik tas organizuotumas, nepailstantis uolumas darbuose, ryžtas, ištvermė ir pasišventimas įgalino šią srovę suvaidinti pirmąjį vaidmenį ir išeivijos gyvenime atlikti pačius didžiausius ir svarbiausius uždavinius.

Lietuvos valstybės atstatymo darbuose šios srovės duoklė taipgi yra pati didžiausia. Net, atrodo, lyg tą didįjį mūsų tautos įvykį būtų iš anksto nujautusi ir tam didžiųjų dalimi pasirušusi. Į tą svarbų valstybės atstatymo darbą iš karto buvo įkinkytas visas jos aparatas su visais padaliniais. Ko trūko šiam uždaviniui atlikti, buvo paskubomis suorganizuota. Taigi, vardan tos Lietuvos iš karto šokta į darbo lauką ir buvo išnaudota kiekviena galimybė ir visa, kas tik buvo įmanoma pasiekti šiam didžiuliam tautos uždaviniui įgyvendinti.

GAUSIOS AUKOS MISIJOMS

Austrijos katalikų jaunimas šių metų pradžioje misijų ir ūkiniai besivystančių kraštų reikalams surinko 22 milijonus šilingų, tai yra 15 procentų daugiau negu 1972 metais. Austrijos katalikų jaunimo rinkliava, pavadinta „Drei Koenigssingen“

kasmet kartojama iki šiol jau pasiekė 174 milijonus šilingų. Šiemet surinktomis aukomis bus statomi penki bendruomenės centrai Kenijos krašte Afrikoje, misijų ir socialiniai centrai Taivane, Peru Krašte Pietų Amerikoje ir įvairiose Azijos misijų kraštuose.

(Bus daugiau)

ŽIUPSŲS ŽINIŲ APIE ŽIUPSŲ

J. SOLICNAS

O dabar, pakalbėkime apie žiupsnį. Vėta. Mat, šiomis dienomis jis išplaukė į tarptautinius vandenius. Ligšiol buvome pripratę matyti mūsų sporto veteraną besidarbaujantį su Chicago jaunimu. Tačiau tos dienos baigėsi, kai žiupsniui buvo patikėta vadovauti mūsų moterų tinklinio rinktinėi, kuri netrukus atsiras Europoje.

Va, tai išvykai paskatinus, aną dieną pagaliau pasisekė jį surasti ir valandėlę galėjome pasidiskutuoti tinklinio reikalais.

Žiupsnys — optimistas. Jis nemano, kad mūsų moterys galėtų Europoje pralaimėti net vienas rungtynes. Savo sėkmingam pasirodymui jis yra jau sudaręs ir planą.

Girdi, svarbiausia problema — tai atsiradimas Europoje. Jei nepritrūks „valdžiai“ pinigų, tai ir moterų tinklinio rinktinės pergalės vainikuos visą įdėtą darbą.

Norint laimėti, reikia pasiruošti. Tinklininkės jau dabar ruošiasi. Tačiau komandiniam pasiruošimui bus skirti keli savaitgaliai. Tas pasiruošimas prasidės liepos 23-29 dienomis Clevelande. Toliau sekantį savaitgalį Chicagoje, ir taip toliau.

Kur yra mūsų rinktinės stiprybė? Žiupsnys galvoja, kad mūsų moterys yra gana agresyvios ir turėsime neblogą puolimą. Čia ypač išsiskiria Amerikė ir Jerkes. Jos yra amerikėnės klasės ir mums gėdos nepadarys.

Žinoma, net ir žiupsnys neruošiasi. Priežastis? Nieko nežinome apie Europos moterų tinklinio žaidimo lygį. Spėjama, kad jis geras. Ypač prisibijoma Olandijos ir Prancūzijos rinktinėi. Tačiau mūsų moterys nepasiduos. Jos kovos kaip pasėjusios ir priešinamės neatsitūos lengvai nė vieno taško.

Dabar jau vėna yra aišku. Ši tinklininkė švyka yra informinės vertės.

Viena, tai bus pirmas kartas, kada lietuvių tinklinio rinktinė lietuvių vardu žais tarptautines rungtynes. Taigi propagandos mūsų vardui gausime maišais. Ir tas savo gimtojo krašto vardo garsinimas daug pigiau kainuos, negu kokios tarptautinės konferencijos. Svarbiausia — Lietuvos vardas bus įneštas jaunimo tarpan, kurio žodis atėityje bus visuomet svarbus.

Be to, išvyka bus geriausias vaistas mūsų sportinio jėdimo palaikymui. Turime atsiminti, kad ligšiol mūsų moterys jokių išvykų neturėjo. Tik savos žaidynės ir pasirodymai amerikiečiuose jau nusibodo. Užtat ši išvyka bus tikras balzamas nesidomėjimo žaidžiai patepti.

Žiupsnys yra pasiryžęs rinktinę pristatyti Europon. O jei ten nuykus pritrūks pinigų kelionėms, tai pėsčiomis keliausime...

Žiupsnys mus ramina. Sako, kad vokiečiai tai lengvai sutvarkysime. Prancūzijoje laimėsime 4 rungtynes iš 5. Tik olandės, tos padlos, gali mums paspaus iškrešti. Tačiau dabar nėra ko verkėti.

Dėl teisėjų — nebaisi. Jie negalės būti tokie šališki, kad nusuktų taškus. O mūsų tinklininkai kaskštėje niekas nestumdys. Nuo priešininikių apsaugoti jau yra sutarta — bus pertiestas tinklas. Viską, ką mūsų kėms reikės padaryti, tai surinkti greičiau 15 taškų, negu priešinininkės. Labai paprasta.

Bendrai tinklinio rinktinės nuotaika — puiki. Jaunėnės nori gerai savo karjerą pradėti, o veteranės — dar kartą puikiai pasirodyti ir tada ambasadoria-

Zigmantas Žiupsnys, vienas iš moterų tinklinio rinktinės vadovų.

Nuotr. Z. Degučio

vimą perduoti jaunesniajai kartai.

Žiupsnio gi noras yra paprastas: laimėti visas rungtynes ir grįžus per iškilmingą priėmimą išsengti ilgą kalbą. Jo nuomone, geriausia kalba — didelis pergalių bagažas, kurį bus parvežtas ir įteiktas visai lietuvių visuomenei už jos nepaprastą talką.

Mūsų kolonijose

New York, N. Y.

PAVERGTŲ TAUTŲ DEMONSTRACIJA

Pavergtų tautų savaitė New York'e buvo paminėta liepos 15-21 dienomis. Proklamaciją išleido gubernatorius Nelson Rockefelleris ir meras J. Lindsay. Savaitė prasidėjo sekmadienį, liepos 15 d., St. Patricko katedroje iškilmingomis pamaldomis. Katedra buvo pripildyta pavergtų tautų žmonėmis. Atrodė, kad iš visų uoliausių yra ukrainiečiai, nes jie sudarė daugumą.

Po pamaldų prasidėjo eisenos nuo katedros iki Central Parko, kur turėjo įvykti pagrindinė programa. Atėjus dideliame lietuvių, eisenos pasibaigė prie 59 St. Kalbėjo advokatas M. Troy, didelis pavergtų tautų užtarėjas.

Pavergtų tautų savaitės rengimo komitete iš lietuvių buvo pre. J. Balkūnas, Altos vicepirmininkas Petras Ažuolas, Helen Kulber nuo Vyčių ir kt. Pirmininkas buvo bulgaras adv. dr. Docheff.

DARIAUS IR GIRĖNO SUKARTIES MINEJIMAS

Liepos 14 d. Brooklyne prie Dariaus ir Girėno paminklo buvo paminėta 40 metų nuo Lietuvos skridimo. Į minėjimą atvyko apie 100 lietuvių.

Minėjimą atidarė Dariaus ir Girėno komiteto pirm. Bronė Spūdienė. Kalbas pasakė Efraizima Mikūžūtė, SLA sekretorė, J. Balkūnas, kuris pabrėžė, kad Dariaus ir Girėno žygis visiems laikams ir visiems lietuviams yra pavyzdys, kaip reikia mylėti savo tėvynę ir net mirti už ją. Dar kalbėjo SLA pirm. Povilas Dargis iš Pittsburgho, adv. S. Briedis, J. Valaitis ir P. Montvila.

Solistas M. Razgaitis, miniai pritariant, sugiedojo Lietuvos ir Amerikos himnus. Prie paminklo padėtas vainikas, papuoštas Lietuvos vėlelėmis.

Po minėjimo Bronė Spūdienė pakvietė visus į savo namus, kur dalyvius pavaišino. Pobūvy dalyvavo 47 svečiai.

— Stipriam žmogui kartais labai sunku pakelti savo stiprybę.

F. Dostojevska

CLEVELAND, OHIO

Lithuanian Village, Inc.

877 E. 185th St., Cleveland, Ohio 44119
Tel. 531-2131

CLEVELANDO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI!

Mes manome, kad mums nepavyko įtikinti kai kurių lietuvių dėl Clevelando Naujų Lietuvių Namų svarbumo, jų dydžio ir apimtys. Virš 500 lietuvių šeimų ir dalis organizacijų dar neįsijungė į Namų statybą ir neįsigijo akcijų. Nežinome, kad Namų statyba eina prie pabaigos. Todėl dar kartą kreipiamės su šiuo pareiškimu.

Mes statome ne privatų namuką, bet 3-jų aukštų, 18,000 kvadratinį pėdų, pusės milijono vertės pastatą, pritaikytą lietuvių kultūriniam, socialiniam bei visuomeniniam reikalams. Statybai vadovaudami patys ir vykdydami ūkišką būdą, tikimės pastatyti už 350,000 tūkst. dolerių.

Mes manome, kad visi lietuviai turėtų įsijungti į Namų statybą. Namai statomi kelioms generacijoms ir visiems lietuviams, todėl ir finansinė našta bei atsakomybė turi būti paskirstyta tarp visų lietuvių.

Mes skelbiame ir aiškiname, kad vidutiniai kiekvienai lietuvių šeimai reikėtų įsigyti bent 10 akcijų x 27.00 dol., t. y. už 270.00 dolerių. Clevelande yra mums žinomi 1200 šeimų. Jei kiekviena šeima įsigytų po 10 akcijų už 270.00 dol., x 1200, tai būtų 324,000 dolerių; ir to dar neužtektų namams pastatyti ir įrengti.

Mes pasiūlym Clevelando visuomenei, manome, kad padėsite sėkmingai užbaigti mūsų projektą, todėl dar kartą kreipiamės ir prašome:

1. Neatidėliojant įsigyti Namų akcijų ir paremti statybą prašome visų, kurie dar akcijų neturi.
2. Įsigyti papildomai akcijų prašome visų, kurie turi mažiau, kaip 10 akcijų.
3. Visos organizacijos prašomos skirti 50% pelno iš pobūvių Lietuvių Namams, kol namai bus pastatyti ir įrengti.
4. Jaunoji karta, čia augusi ir mokslus baigusi, turi aktyviau prisidėti prie Namų darbu ir pinigais.

Netrukus statyba bus baigta. Jūsų laukia nauji, švarūs, gražūs, moderniški Namai ir iškilmingas atidarymas.

ACIO VISIEMS.

Jūsų Direkcija

Pirm. Juozas Stempuzis
Nariai: Zenonas Dučmanas
Vaclovas Vinclovas
Jonas Apanavičius
Pranas Stempuzis
Stasys Lukas

Zigmantas Tarutis
Raimundas Kudukis
Jurgis Malskis
Stasys Mačys
Ernestas Samas ir
Edvardas Stepas

SMALKES

Smalkės — anglies viendeginis, arba kai sakoma pusdegis CO susimaišęs su oru, sudaro smalkes ar garus, kuriais žmogus apgaudoja galvą. Anglies viendeginio pasidaro garai nesukūrenus malkoms ir per anksti uždarus krosnį, kai degimas esti nevisiškas, trūkstant kurui oro, tiksliau — deguonies arba gero oro joji būna lyg ir per mažai, o nesudegę kuragaliai tebedega, tuomet atomas anglies C užuot gavęs junginių molekulių da atomus deguonies O2 begauna jo tik vieną atomą O ir vietoj deguoningo deguonies CO2 susidaro maždaug duonies jo pusdeginis, tiksliau sakant, anglies viendeginis. Taigi anglies viendeginis yra smalkinės dujos. Jos kare gali atsirasti ten, ypač kur krinta ir sprogdta daug artilerijos ir kitokių sviedinių. Kartais oras būna tiek gausus anglies viendeginio, kad net kvėpuoti nebeįmanoma.

Jei anglies viendeginis CO vietoj deguonies susijungia su žmogaus kraujo hemoglobinu, tai žmogus apsinuodija, jaučia didelį galvos skaudėjimą, norą vemti, kai kada ir vemia, po to pasireiškia mėšlungio tampymai ir sąmonės praradimas.

Mšks

NEATSIIMTI LAISKAI "DRAUGO" ADM-JOJE

Rozalijai Vaičiūnienė — nuo Antano Lužeko iš Jurbarko.
Adomui Velmusui — nuo Antano Andrijačio iš Jurbarko.
Aleksui Vitkauskui — nuo Malvinos Ramaskevičienės iš Merkinės.
Juozui Viplentui — nuo Juodelių iš Sibiro.
Laurynui Vilkiui — nuo Kazio Vilko iš Jezno.
Zuromskui — nuo Juozo Poškos iš Rusijos.
Kostui Žaliniui — nuo Elenos Žalytės — Miškinienės iš Sibiro.
Onutei Valaskevičiūtei — nuo Domielės Kondratavičiūtės iš Jezno.
Jonui Valukui — nuo Pranciškos Pikčiūnienės iš Jurbarko.

Zinantieji adresus arba patys adresatai prašomi atsiimti "Draugo" administracijoje darbo valandomis arba pranešti adresus.

YTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
5332 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

MOVING

GERENAS perkransto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir plina apdrauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-9063

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdėd naujus patalus. Pigiai išvalau ir alyvinus perdirbu dėl dujų. Įdėd vandens šildytuvus.

A. RANYS — 447-8806

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRONTIER 6-1882

REAL ESTATE

GEROVES IESKANT

Gražus 6 kamb. mūras arti 71 ir Mozart Modernus vidi. \$21,500.
2-ju aukštų puikus mūras arti mūsų Naujas sildymas, alumin. langai, kabinė virtuvė, karpetai sausa beismantas. Garažas. \$29,900.
8 kamb. rezidencija, apie 16 metų. Liukus namas didelis seimai. Prangon pko riboja. \$35,000.
Liukus modernus 2-ju butų mūras. Arti 71 ir Mozart. Karpetai, daug priedų, įrengtas beismantas. Sildymas. \$44,900.
Arti 52 ir California. Geras 5 kamb. medinis su garažu. \$18,900.
6 kamb. "octagon", prangtas sausas beismantas. Apie 50 p. lotas. Garažas. Arti mūsų. \$23,000.
Arti Margučio. Geras pajamų mūras. Naujas gazu sildymas. Alumin. langai. Garažas. \$27,900.
4 butų mūras Marquette pko riboja. Naujas gazu sild. Naujas garažas. Ekstra platus lotas. \$36,000.
6 butų 15 metų mūras. Apie 12,000 pajamų. Maži taškai. 1 pietus nuo Talman lanko. \$31,000.
2 aukštų apartamentinis mūras prie parko. \$16,000 pajamų. Naujai tvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pamatyti.
Palkino mūras atnauja. \$4,000 pajamų. Naujas gazu sildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000.
Platus vertingas lotas Marquette pke prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

4 flat corner brick. Near 65th & Talman. Well kept. Large rooms. Good income. By owner. 582-2623

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE
Trūksta patarimų visais Real Estate reikalais. Ete to čia reikia Notariatas, daromi ir individuali vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

4259 S. Maplewood — CL 4-7450

4 butų kampinis mūr. namas arti 65-os ir Talman. Gerai išlaikytas. Dideli kamb. Geros pajamos. Skambinkit savininkui 582-2623

7 metų mūr.: 3 butai ir 2 biuro patalpos. Kiekvienas venetas atskirai sildomas ir vėsinamas. Gražiai įrengtas silepa. \$9,420 pajamų per metus. Išlaidos tik mokesčiai, vanduo ir draudimas. Investavimas duoda virš 10% pelno. Pasukbūkite.

Mūrinis — 4 miegam. Modernus. Tuoj galima užimti. Reikalingi senai galima gauti veteranų ar Pold. valdžios garantuota palona. Ieškui dideli seimai. 64-ta ir Artesian.

Mūr. bungalov. 5 kamb. (2 mieg.) su valgomu. Modernus ir švarus. 65 ir Maplewood.

2 po 4 kamb. mūr. Gražiai atdantis namas. Įrengtas silepa. centr. sildymas. Neaukšti mokesčiai. 71 ir Artesian.

Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. 436-7878

Butų nuomavimas
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY

J. BAČEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. PR 8-2233

190 pėdų Michigan ežero pakrantės ir 14 vienetų išnuomavimui — 2 tinkami ištiesiems metams gyventi.

Naujai atremontuoti ir naujai apstatyti. Tuojau galima perimti. Pagaudaujant duosime paskolą. Sustatimui apžiūrėti skambinkit tarp 9 v. r. ir 4:30 popiet —

(616) — 469-0300

Brighton pke. 2-ju butų po 3 miegamuosius mūras. Atskiros sildomos. Garažas.

82 ir Francisco. 7 metų senumo namas. gražus. 3 miegamai, įrengtas rūsys. Garažas.

45 ir Whipple. Vėlkiniai taverna ir 4 kamb. butas mūr. name. Taip pat 4 kamb. namas vietoj garažo.

53 ir Richmond. Medinis. 2 butai po 4 kamb. Garažas. \$18,000.

65 ir Homan. Liukusinis 1 1/2 aukšto. 10 metų senumo namas. 5% kamb. (3 mieg.) apačioj. 3 kamb. viršuj. Atskiros sildomos. Centr. vėsinimas. 2 mūr. garažas.

65 ir California — 2 po 6 kamb. su plnu valgomuoju. 18 metų senumo mūras. Atskiri sildymai.

Ir daug, daug kitų namų
Prašome teirautis

BUTŲ NUOMAVIMAS

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5554 arba 297-5542

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

PRIE MICHIGAN EŽERO

Išnuomojami "cottages" — vasarnamiai nuo \$150 ir aukščiau už savaitę. Galima nuomot ir visam sezonui. Skambinkit (616) 469-4896 arba (616) 469-0300

HELP WANTED — MOTERYS

ASSISTANT COOK

For community of Sisters in convent in Rogers Park.

LIVE OUT. FLEXIBLE hours.
No heavy food preparation involved. References required.

GOOD PAY

Blue Cross-Blue Shield plan available.

Call — 764-2413

SECRETARY — GAL FRIDAY

Must be able to take shorthand, transcribe from dictating machine, type well and be willing to learn other office duties. Excellent fringe benefits — 100 pct. Company paid. Good working conditions. Salary commensurate with experience and/or potential.

H. KRAMER COMPANY
1339 W. 21st St., Chicago, Ill.
Mr. Fagan Tel. 226-6611

SALES

Full or part time. Earn extra money selling Holiday Magic cosmetic products. Call 9-5.

Phone — 651-5992

KEYPUNCH OPERATORS

Your choice of hours weekends days or nights. First or second shift. Full or part time. If you are an experienced operator and bored with routine work, this is a good opportunity to get out of that rut.

Modern facilities and top hourly rates. Work in your own area with covered parking.

SYSTEMATIC KEYPUNCH, INC.
1127 So. Mannheim
(Roosevelt & La Grange)
Westchester, Illinois

Tel. — 681-1998

An equal opportunity employer

VYRAI IR MOTERYS

MEN OR WOMEN

Survive right living cost with sizeable second income. No investment. Success guaranteed. Work from home.

Tel. — 432-3647

NORTH AURORA CENTER

Has the following positions available: HOUSEKEEPERS

Positions open on all shifts. Light work. 40 hours.

DINING ROOM TRAINEES

Hours 6:30 A.M. to 12:00 noon. Part time. Permanent positions.

Working directly with our residents in teaching them proper eating habits as well as setting and clearing of tables.

HOSPITALIZATION — VACATION — SICK PAY

APPLY TO
MR. GENE JOHNSON
230 SO. LINCOLN WAY
NORTH AURORA, ILL.

PHONE: 807-7900

Perskaite "Draugą", duokite ji kitiems pasiskaityti.

DEMESIO!

VERTA DEMESIO KNYGA

LIETUVIŲ ŠVIETIMAS VOKIETIJOJE IR AUSTRIJOJE

1944 - 1950 metais
red. V. Liulevičius

Knyga puikiai atvaizduoja lietuvių tremties metų kultūrinį darbą bei pastangas šviesti svetimoje šalyje bręstanti jaunimą. Čia sukaupiti svarbūs ištremtos lietuvių tautos istorijos duomenys.

640 psl. gražiai įršta, su daugybe nuotraukų, mokytojų ir abiturientų pavardžių. Kaina tik \$12.00. Tinkama dovana visoms progoms.

Gaunama "Drauge".

ŠVENTOS MIŠIOS

LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėj. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naujaisias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atkarto kintamąsias dalis, Jūs šioj naujoj knygelėj galite sekti visas nekintamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metų giesmių.

Užsisakykit šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba. Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60620

KANADOS ŠIAURĖ IR JOS TURTAI

J. VAICELIŪNAS

Kanados šiaurę vadinami tie žemės plotai, kurie nuo 60-ųjų paralelės, nors atšiaurio sritis prasideda tik nuo 66-ųjų paralelės. Tie plotai sudaro 40 proc. visos Kanados teritorijos arba 1,5 ml. kv. mylių iš bendro 3,8 ml. kv. mylių Kanados ploto. Toje šiaurėje gyvenotų tūris apie 37,000, kurių apie 11,000 eskimų, apie 10,000 indėnų ir apie 36,000 baltųjų ir metisų. Pastarieji yra žemės turtų ieškotojai, darbų vykdytojai, o taip pat dirba valstybės tarnyboje.

Visa Kanados šiaurė buvo pavadinama North West Territories-NWT, o nuo 1898 m. jos vakarinė dalis — Jukonas (Yukon) gavo taip pat atskiros teritorijos teises.

Iš seniau yra pagarsėjęs Jukonas. Daug kas matė ir filmą — Klondike Gold Rush. 1896 m. Klondikės slėnyje buvo rasta auksas smėlio. Dėlto į tą teritoriją skubėjo daugybė auksu ieškotojų. Tuo metu žmonės ta auksu karštė buvo taip užsikrėtę, kad prie Klondikės deltos iš tuščios vietos Dawson miestas išaugo ir tuo metu didžiausią miestą vakarinėje Kanadoje — 9,000 gyventojų skaitant ir auksu ieškotojus — apie 30,000. Per 7-rius metus Jukone auksu buvo išplauta už 100 ml. dolerių. Vėliau, kai auksu buvo atrasta Aliaskoje, daugumas tų auksu ieškotojų nusikėlė tenai. Jukone europiečių beliko apie 6,000.

Ir dabar Jukone kasa auksą ir kitokių metalus. Pernai tų metalų buvo iškasta už 94 ml. dolerių. Ir turistai kasmet Jukone palieka po kelerius milijonų dolerių, nes Dawson miestas yra tarsi mažasis Las Vegas. Pernai Jukoną aplankė 270,000 turistų.

Šiais metais rugpjūčio antroje pusėje Jukone bus atšvesta 75 m. sulauktis nuo Klondike Gold Rush. Turistai vėl pripildys Dawson miestą, kuris dabar neturi nei 1,000 nuolatinių gyventojų. I tas išsilmes gal daugiausiai turistų atvyks iš vakarinės Kanados, Amerikos ir Aliaskos. Iš rytinės Kanados turistų bus mažai, nes jiems per toli nuvykti. Jiems artiau — Europą, negu Jukoną. Iš Toronto į Angliją apskaita keltinė lėktuvu — 240 dolerių, o į Jukoną — Dawson miestą 454 doleriai.

Žemėminiai turtai

Kanados šiaurės plotai gausūs žemėminiais turtais, nors jų paviršius nėra lengvas dėl šalto klimato ir sunkaus susisiekimo. Kanados šiaurėje randama auksas, sidabras, nikelis, vario, cinko, urano, aliuminio ir kitokių metalų. Didžiulėje Bafino saloje spėjama

EUROPOS PREZIDENTAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

rius šaukia "Christopher" arba kita "George".

Ortoli paklaustas, ar jis Napoleono pavyzdžiu nenorėtų suvienyti visos Europos ir ją valdyti, atsakė, kad norėtų suvienyti Europą, bet tik kitoki būdu — ne užkariavimu. Ortoli net pakritika jo savo miestelio kaimyną, kad jis paskutinėmis kautynėmis pasirinkęs visai netinkamą vietą, tai yra Austenlitzo ir Waterloo lygumas. Ortoli dar netikė, kad, kaip numatyta, Europa pasiektų integruotą unitą 1980 m. Tačiau jis tvirtina, kad tuo laiku EEB-nė jau bus suleidusi galias šaknis. Jo manymu Europos kontinentas nėra turtingas natūraliais išteklių, bet pilnas iniciatyvos ir surgebėjimo. Tik visa nelaimė, kad labai susiskaldę, nualintys nuolatinių karų ir partinių nesutarimų. Tačiau visų gera valia gali išauginti stiprią vieningą jėgą.

Taip tad pusiau europietis, dar nelabai susilęs Europos centre, Ortoli turi tapti pažangiu europiečiu, kad pateiktų savo ir visos Europos troškimą susivienyti ir išvengti naujų karų.

esant per 100 bil. tonų metalo rūdos, kurios apie 70 proc. geležies.

Gal didžiausi Kanados šiaurės žemėminiai turtai yra nafta ir gasas. Geologai spėja, kad tik naftos tame rajone yra per 300 bil. statinų. Paskutiniu metu to rajono rytinėje dalyje surasta per 10 trilijų kubinių pėdų gaso.

Šiaurėje numatoma įrengti naftos uosta, kad tą naftą galėtų paimti didieji tanklaiviai. Dėl naftos transporto tanklaiviais pasisako JAV ir Kanados žvejybos bendrovės, nes tanklaiviai užteršia vandenį, išnyksta žuvis.

Mackenzie upės deltos rajone surasti dideli kiekiai naftos ir gaso ir pietus bus perduoti vamzdžiais. Tų vamzdžių statyba užtruks, nes ji vedama per neapgyventas vietas, kur dar nėra normalaus susisiekimo. Kalbama, kad ir iš Aliaskos nafta bus perduota vamzdžiais į JAV rytinę dalį.

Į Kanados šiaurės plotus veržiasi Kanados ir JAV bendrovės. Kanados vyriausybė joms parduoda didelius žemės plotus, neatsižvelgiant į vietos gyventojų reikalus. Sakoma, kad JAV vyriausybė tuos reikalus Aliaskoje sutvarkė geriau ir tuo pačiu užtikrino ten veikiančioms bendrovėms saugumą. Tiesa, Kanados ministras indėnų reikalams J. Chretien pasakė: "Nebus Mackenzie slėnio naftos ir gaso linijų, kol tas linijas statančios bendrovės negarantuos pastovaus darbo vietiniams žmonėms". Ar tuo pasakymu reikalai bus pilnai išspręsti — klausimas.

Paviršiaus turtai

Kanados šiaurės paviršiaus turtai yra žvėrys, žuvis, augalai, vanduo. Šiaurės gyveninij medžiogai eskimai ir indėnai. Tai jų pragyvenimo šaltinis. Sumedžiotų žvėrių kailius jie daugiausia parduoda, o mėsa sunaudoja maistui, ypač nuonių mėsa. Sumedžiotų ruonių mėsa eskimams vietoje parduoda po 20 centų svarą, o nuvežtos į didesnę vietovę tos mėsos svaras kainuoja 60 centų.

Šiaurės žvėris medžiojami ir atskiros bendrovės. Praeitais metais medžiotų bendrovės iš laivų sumedžiotų 30,000 ruonių, o eskimams sausumoje 20,000. Ruonio kailiukas — 6 doleriai. Eskimai kasmet parduoda apie 600 baltųjų meškų kailių po 125 dolerių ir apie 40,000 baltųjų lapų kailių po 10 dolerių už kailį.

Kad svetimų kraštų medžiotojai ir žvejai neišnaudytų Kanados pakraščiuose žuvų ir vandeninių žvėrių, Kanados vyriausybė yra numatiusi teritoriniais vandenimis paskelbti 200 mylių ruožą. Ar tas ruožas bus taikomas ir Anglijai — nežinia. Anglija žvejoja ir Islandijos pakraščiuose, kurios teritorinių vandenų ruožas yra 50 mylių.

Kanados šiaurėje yra apie milijonas akrų žemės, tinkamos žemės ūkiui, Vargu ta žemė bus panaudota, nes tuose rajonuose perturpama vasara. Kanados duonos aruodė — Saskatchewano ir Manitobos provincijose, jų šiaurinėje dalyje kartais ateina perankstyva žiema, o juo ankščiau ta žiema ateina į jai artimesnę šiaurę.

Kanados gyventojai nesudaro nė vieno procento visos žmonijos, o turi apie 15 proc. viso pasaulio gėlo vandens. Kanados gėlo vandens paviršius sudaro 290,000 kv. mylių. Gaila, kad per sekundę 3,5 ml. kubinių pėdų Kanados gėlo vandens nuteka į vandenynus ir tampa sūriu vandeniu. Nemažai gėlo vandens yra ir Kanados šiaurėje. Norima jo dalį perkelti į pietus ir net į JAV, o kai kuriose vietose ji panaudoti hidroelektrinių reikalus.

Susisiekimas

Kanados šiaurėje susisiekimas prastas, nes tenai nėra nei gerų kelių, nei geležinkelio. Čia yra penki aerodromai, kuriais gali naudotis ir jet lėktuvai. Vienas jų

yra Rosedale, Cornwallis saloje. Kiti yra Frobisher Bay, Inuvik, Yellowknife ir Whitehorse. Taip pat yra eilė mažesnių aerodromų, kurie naudojami mažiems lėktuvams ir helikopteriams. Pastarieji naudojami žemės turtų ieškojimui ir iš dalies susisiekimui.

Vakarinėje dalyje didžiausią susisiekimo magistralę yra Mackenzie upė ir šalia jos tiesiamas plentas. Plento nutiesta per 200 mylių. Dar liko nutiesti apie 1,000 mylių. Tos upės slėniu bus nutiestos naftos ir gaso vamzdžių linijos, todėl tas ruožas vadinamas Mackenzie koridorium. Ar čia kada nors bus nutiestas geležinkelis — nežinia. Tiesiti geležinkelį per tuštumas neapsimoka. Dabar tiesiamas 438 mylių ilgio geležinkelis, kuris sujungs NWT sostinę — Yellowknife miestą su Alberto provincija.

Kanados šiaurėje yra apie 90 gyvenviečių, kurių tik kelios turi per 1,000 gyventojų. Tas vietas daugiausia galima pasiekti oro keliu, žiemos keliais ar vasarą vandens keliu. Vienas susisiekimo punktas yra Ellesmere saloje, 518 myl. nuo šiaurės polio. Tenai yra oro sekimo ir signalinė stotis. Jas aptarnauja apie 200 asmenų, kurių 6 yra eskimai. Tos salos šiaurinėje dalyje 145 paras tęsiasi naktis ir 147 paras diena.

Gyvenimas šiaurėje

Gyvenimas šiaurėje yra brangus ir nuobodus. Tik vietos gyventojai — eskimai ir indėnai, kurie čia yra gimę ir augę, ir tie baltieji, kurie mėgsta ramybę, tokiu gyvenimu nesiskundžia. Harding šeimai, kuri su trimis vaikais gyvena Frobisher Bay, yra patenkinta gyvenimu šiaurėje.

Kanados vyriausybė rūpinasi šiaurės vietiniais gyventojais: stato gyvenamuosius namus, mokyklas. Tame didžiuliam plote yra dvi didelės bažnyčios katalikų — Inuvike su 3,000 gyventojų ir anglikonų — Frobisher Bay su 2,000 gyventojų. Kitose vietovėse kai kur yra religinės misijos.

Kanados ir Rusijos šiaurė

Kanadiečiai sako, kad Rusijoje daugiau žmonių gyvena atšiaurio srityje, negu Kanadoje. Esą, vien Norilsk miestas turi per 100,000 gyventojų, kai Kanados visoje šiaurėje nėra tiek gyventojų.

Dar šiandien yra daug žmonių, kurie neturi supratimo apie tikrąjį komunizmą. Kai Kanados min. pirm. P. Trudeau lankėsi Norilске, jis pasigėrėjo, kad tai yra gražus miestas atšiaurio srityje. Jis nežinojo ar nenorėjo žinoti, kad tą miestą pastatė komunizmo vėgriai, kurių dešimtimis tūkstančių buvo išžudyta sunkiais darbais, badu, šalčiu. Tokių dalykų nėra Kanadoje.

Sibiro šiaurė beveik visa yra kontinente ir turi daugiau vertingusių miškų ir derlingesnę žemę. Kanados šiaurės šiaurinė, dalį daugiausia sudaro salos, todėl ir susisiekimas su tuo rajonu yra sunkus ir sunkiau iš tų rajonų išgabenti Kanados šiaurės turtai.

Skelbkites "Drauge".

G E L E S BEVERLY HILLS GELINGIA

Vesturimas, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. FR 8-0633 — PR 8-0634

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pa

FRANK ZAPOLIS
3806 1/2 WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-9654 ir GR 6-4339

HEATING CONTRACTOR
Jungti mėsos ir užmesti naujus ir perstatyti senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DONAS ZUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

Kiekviena skautė norėjo įteikti savo gėlę vyriausiajai skautininkei L. Mikienai lankantis Aušros Vartų tunte.

Nuotr. M. Develko

Staigiai ir netikėtai mirus

A. + A. JUOZUI GYLIUI

liūdesio ir skausmo valandoje jo žmoną, klubo narę, ANTONINĄ bei visus giminės, draugus Lietuvoje ir Amerikoje nuosirdžiai užjaučiame ir liūdimė kartu.

L. M. K. F. Waterburio Klubas

A. + A. PAUL JUZAITIS

Gyveno Englewood, Colorado. Anksčiau gyv. Chicago, Illinois.

Mirė liepos 20 d., 1973, 5:15 val. vak., sulaukęs 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Naujamiesčio parapijoje.

Pasiliko dideliame nuliūdimė sūnus Alphonse, dukte Elvira Darnell, 10 anūkių ir 10 proanūkių.

A. + A. KONSTANTINAS DRAUGELIS

Gyveno Sv. Seimos prieglaudoje, anksčiau Roselande.

Mirė liepos 22 d., 1973 m., sulaukęs 92 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kalvarijos apskr., Bartinkų par. Tabarių kaimo. Amerikoje išgyveno 70 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdimė dukterėčia Bernice Martus ir jos vyras Stanley ir jų šeima ir Sv. Seimos prieglaudos gyventojai. Velionis buvo brolis mirusiųjų Antano ir Adomo.

Priklausė prie L.R.K. Susivienijimo 33-os kuopos.

Kūnas bus pašarvotas antr. rytu Sv. Seimos prieglaudos koplyčioje, Orland Park, Ill. Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 25 d. toj pačioj koplyčioj, kur 9 val. rytu įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Liet. Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiam visi giminės ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: Dukterėčia ir jos vyras su šeima. Laid. direkt. L. Bukauskas ir Sūnus, tel. CA 4-0228

P A D Ė K A

A. + A.

Kun. Anatolius Stanevičius

Mūsų mylimas brolis mirė 1973 m. birž. mėn. 22 d. ir buvo palaidotas birž. mėn. 25 d. Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, Chicagoje. Nuosirdžiai dėkojame Jo Eksc. vysk. V. Brizgiui už atlaikymą iškilmingų šv. Mišių, koncelebruojant kun. kleb. A. Zakarauskui, kan. V. Zakarauskui, kun. J. Kuzinskui, kun. F. Kireliui ir už pagalbą į kapus.

Taip pat dėkojame kun. kleb. A. Zakarauskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjimą į kapus.

Dėkojame kitiems kunigams, giminėms ir pažįstamiems už jų dalyvavimą koplyčioje, bažnyčioje ir kapuose.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jo sielą.

Dėkojame visiems pareiškusiems mums toje liūdesio valandoje užuojautą asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Nuosirdžiai dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Evans.

Visiems nuosirdžiai ačiū.

Brolis Idefonsas su šeima, sesuo Genovaitė Belskus su šeima, pusseserė Bronė Skabeika ir kiti giminės.

A. + A. STANLEY BALTA

Gyveno 236 West 80th Street, Chicago, Illinois.

Mirė liepos 20 d., 1973 m., 10:15 val. ryto, sulaukęs 79 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Utenos parapijos Amerikoje išgyveno 59 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdimė žmona Charlotte, po tėvais Wasniauskaitė, sūnus Peter, marti Joanne, anūka Steve su žmona Donna, Robert su žmona Linda, ir Connie, proanūkas Casey, o Lietuvoje Sesuo Veronika ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Sv. Vardo draugijai Marquette Parke.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue. Laidotuvės įvyks antradienį, liepos 24 dieną iš koplyčios 9 val. rpto bus atlydėtas į Gimimo šv. M. Marijos parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Liet. Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus, marti ir visi kiti giminės.

Laidotuvių ddirrekt. Mažeika-Evans, telef. RE 7-8600.

PRATISAS, pirmadienis, 1973 m. liepos mėn. 23 d.

5

SES. M. JUOZAPINA, SSC
(AGNES KAREVITCH)

Mūsų mylima Sesele mirė Motinisko Namo Infirmary Seštadienį, liepos 21 d., 2:30 val. ryto.

Velionė buvo dukterė Petro Karevičiaus ir Onos Cepukevičienės.

I vienuolyną įstojo iš Sv. Juozapo parapijos, Scranton, Pennsylvania. Vienuolyną išvyko 55 m.

Palikto nuliūdimė Sv. Kazimiero Seseris, savo sesutė Mary Ross ir sūnainį Frank, brolius Albert Victor, Valentin, Frank ir Charles Kareiva ir jų šeimas, taip pat kitus giminės, mokinius ir pažįstamus.

Sv. Mišios už velionės sielą bus atnaušintos pirmadienį, liepos 23 d., 4:00 val. popiet. Sv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Chicagoje. Po pamaldų bus išlydėta į Airport. Laidotuvės bus Scranton, Pa.

Prasome giminės, Seseles mokinius ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir pasimeisti už a. a. Seseles sielą.

SV. KAZIMIERO SESERYS
ir
Ross ir Kareiva Seimos

Laid. direkt. Ant. M. Phillips,
tel. Yards 7-3401.

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽASIS VIENTAS

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplyčios:

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3807 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-8401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

APLINK MUS

× Prie Nepriklausomos Lietuvos prezidentų Aleksandro Stulginskio ir dr. Kazio Griniaus eglės. International Friendship Garden, Michigan City, Ind., paminkliukai jau pastatyti. Jų iškilmingas atidengimas įvyks š. m. rugpjūčio antroje pusėje.

× Stasys Prakapas "Tėviškės žiburių" redakcijos taktininkas, su šeima ketvirtą dieną buvo atvykę į Chicago. Iš lietuvių centrų išsivežė platinimui plokštelių, knygų, liet. rašomų mašinelių.

× Kun. Aloyzas Jaunius išvyko vienam mėnesiui į Vak. Vokietiją, kur nori aplankyti savo artimuosius ir pasigdyti. Grįš apie rugpjūčio pabaigą.

× S. Giržaitienė, ankstybės Amerikos lietuvė, uoliai skaito lietuvišką spaudą ir rūpinasi pamaldumo praktiku plėtimu pažįstamų tarpe, net organizuodama atitinkamus spaudinius. Tuo reikalu atsilanko ir į "Draugą".

× Marquette Parke Sv. Vardo draugijos metinis piknikas įvyks rugsėjo 16 d., sekmadienį, parapijos mokyklos kieme ir salėje.

× Rašyt. Aloyzas Baronas, dalyvaus LFB studijų ir poilsio savaitės užbaigtuvių meninėje programoje, paskaitydams savo kūrybos. Kitą programos dalį atliks solistė Aldona Stempuzienė iš Clevelando.

× Lietuvių fondai Bostono lietuviams inėšė 31,837 dol. Kvotos suma buvo numatyta 20,000 dolerių.

× Illinois Lietuvių gydytojų draugija, susitarusi su Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba, skelbia konkursą parašyti ir amerikiečių dienraščiuose arba tarptautiniuose žurnaluose, turinčiuose nemažiau kaip 100,000 skaitytojų tiražą, atspausdinti straipsnius, kuriuose būtų įrodyta, kad pasaulio laisvosios valstybės turi būti užinteresuotos Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymu. Illinois lietuvių gydytojų draugija skiria šiam konkursui 1,000 dol. premijoms. Straipsnius, tilpusius spaudoje, autoriai iškerpa ir atsiunčia jūry komisijai adresu: Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybai, % Jurgis Janušaitis, 2534 West 69th St., Chicago, Ill. 60629.

× Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, 2547 W. 69 St., tel. WA 5-4254, praneša, kad nuo liepos 12 d. atidaryta nauja delikatesų ir importuotų gaminių maisto krautuvė "Ramunė". Galima gauti įvairiausių namų gamybos kėpsnių: Tortai, pyragaičiai, roliadai, keptas kumpis, kugelis, visokios rūšies salotai ir daugybė kitų maisto gaminių. Taip pat priimami užsakymai ir parengimams. Atid. nuo 8 v. r. iki 8 v. v., sekmadi. nuo 8 iki 1 valandai. (sk.)

× Lietuvių Fondas. Vestuvių, vardinio, gimtadienio ir kitomis progomis vertingiausia, patvariausia ir prasmingiausia dovana yra LF išleisti Lietuvos 3-jų Prezidentų ir Karaliaus Mindaugo medaliai. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. 925-6897. (sk.)

× Artimoji nepažįstamoji. Lietuvių tautos nepriklausomybės kovų istorija turi savo vertę ir net didybę karo istorijos požiūriu. Tuo įsitikinsite pasikaitę Kazio Ališausko: Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės 1918 — 1920. Kryžia skaitoma, kaip nuotykių romanas. 490 didelio formato puslapių, kietai įrišta kainuoja 12 dol. Gaunama "Drauge". (pr.)

× Ed. Leipus energingai vadovauja Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos Jaunimo rateliui. Vasaros metu jis rūpinasi išvykų organizavimu.

× Su sportininkais vykstantis į Europą krepšinio ir tinklinio rungtynėms, vyks ir žurn. J. Janušaitis, ta proga žada aplankyti ir Hanau, kur po karo gyvena.

× Lietuvių gydytojų sąjunga, dėkodama "Draugui" už pareiktą palankumą ruošiant IX-ji suvažiavimą, per dr. jos sekretorių dr. V. Šaulį prisiuntė 25 dol. auką. Dėkojame.

× Ona Maciejauskienė, Toronto, Ont., atnaujindama prenumeratą pridėjo 5 dol. auką. Dėkojame.

× Aukomis skaitytojai stiprina savo dienraštį. Aukoj: 3 dol. — dr. Juozas Girnius; po 2 dol. — Vl. Abraitis, J. Virbalis, Veronika Jaskauskas. Nuosirdžiai dėkojame.

× J. Sipavičius, Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą pridėjo 5 dol. auką. Dėkojame.

Viena stovyklautojų Dainavos stovykloj. Nuotr. Alg. Grigaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SEKMINGA VASAROS STOVYKLA

Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos sekmadieninės mokyklos vasaros stovyklą buvo sėkminga. Ji buvo surosta Skistimų - Mikaičių ūkyje, tęsėsi dvi savaites. Stovyklos vadovybė tvarkė jaunuosius ne lažda ar barniais, bet tėviška globa, motiniška meile. Tvarka buvo pavyzdinga: visi stovyklautojai nustatyta laiku kėlėsi, laiku gulė.

Žymiausi stovyklos vadovai bei jos ruošimo taktininkai buvo šie: Leta Kelertienė, Viktoras Mielulis, dr. Adelė Trakienė, Lilija Mikaitienė, Rymantas Paulikaitis, Bronė Variakojienė, Indrė Jurksaitytė, Laima Kasparaitytė, Jonas Hofmanas, Ema Janickienė, Marija Idzelienė, Gerda Gruzienė, Lilija Mikaitienė, Anė Skistimaitė, Ema Moruvienė, ir kt. Stovykla nuosirdžiai rūpinosi ir ja visomis išgalėmis globojo liet. evang. liuteronų "Tėviškės" parap. kle-

Prie Dariaus-Girėno paminklo Marquette Parke lakūnų žygio sukakties minėjimo metu susitiko (iš k.): Marquette Parko Liet. namų savininkų dr. jos darbuotojas Juozas Bagdžius, Draugo administratorius kun. P. Činkas, MIC, red. Br. Kvikiys ir inž. Ant. Rudis. Nuotr. M. Nagio

Dr. J. K. Valiūno, Vliko pirmininko, liepos 8 d. grįžusio iš Helsinkio Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos, sutikimas Kennedy aerodrome New Yorke. Į dešinę nuo Valiūno J. Audėnas ir A. Vakselis, Vliko vicepirmininkai, (į kairę) kun. Kornelijus Bučmys, Darbininko redaktorius, Saulius Valiūnas ir Vitalis Žukauskas (laiko mikrofoną).

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Prof. Vytautas Marijošius išvyko liepos 22 d. į Italiją penkiom savaitėm. Jis yra pakvies-tas Sienos universiteto academi-Musica Chigiana, tarptautiniam muzikos vasaros semestru dėstyti dirigavimą ir vadovauti Kameriniam ansambliui, Tikima-si muzikų iš įvairių kraštų. Iš Amerikos taip pat išvyko ne-maža rinktinė studentų grupė. Su prof. V. Marijošium kartu išvyko ir jo žmona Kotryna Ma-rijošienė.

— Muz. V. Mamaitis, Newark lietuvių parapijos vargonininkas ir Amerikos Lietuvių var-gonininkų sąjungos pirminin-kas, su žmona Olga buvo atvy-kę į Los Angeles atostogų ir bu-vo sustoję pas savo dukrą Ju-ditą, kuri čia gyvena.

— A. A. Vytautas Pašakarnis, 53 m., mirė liepos 8 nuo širdies priepuolio, gyvenęs San Diego, Cal. Velionis buvo baigęs karo mokyklą. Universitete priklausė "Jūros" korporacijai. Jis buvo baigęs Vilniaus universitete tei-sių mokslo fakultetą, vėliau bu-vo teisėju. Liko žmona Valė, sū-nus Silvestras Vokietijoje ir duk-tė Alė, kuri su šeima gyvena San Diego, Cal. Palaidotas lie-pos 13 iš Sv. Jono bažnyčios Greenwood Memorial kapinėse, San Diego, Calif.

— Antanas ir Bronė Macke-vičiai birželio 30 atšventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų su-kaktį. Mackevičiai gražiai išau-gino dvi dukras Mildą ir Birutę Liseckienę, kuri su savo vyru Algirdu gyvena Los Angeles.

bonas kun. Ansas Trakis.

Stovyklos programoje buvo: biblijos studijos, sportas, žaidimai, dainos, pokalbiai religinė-mis, tautinėmis, dorovinėmis te-momis ir kt. Visi stovyklauto-jai ir jų vadovai iš stovyklos grįžo labai patenkinti. TZ.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Vėžių skaičius Lietuvos ežeruose ir upėse labai sumažė-jęs. Vienam žvejui mėgėjui te-leidžiama per metus sugauti 50 vėžių. Nakties metu gaudant draudžiama naudoti šviesas. Pa-gavus trumpešį kaip 11 cm vė-žį, reikia jį vėl į vandenį pa-leisti. Vienas vėžiautojas gali turėti tik tris bučiukus ar sam-tukus. Visoje eilėje upių ir eže-rų visiškai uždrausta vėžiauti.

— Kazys Papečys, literatas, gimęs 1914 m., mirė Kaune, lie-pos 4 d. Buvo žinomas kaip vaikų literatūros autorius, "Genio" redaktorius; 1936 m. sudarė an-tologiją apie Darius ir Girėną — "Du vardai granitai". 1939 m. paskelbė eilėraščių knygėlę vai-kams. Pokario metais reikišė kaip vertėjas.

AUSTRALIJOJE

— Sigutė Petraitytė sėkmin-gai baigė studijas Melbourne (Australijoje) universitetą, ga-vo bakalaurės laipsnį ir moky-tojos specialybės pripažinimą. Gyvai reiškiasi lietuviškame gy-venime, priklauso tautinių šokių grupei, yra baigusi liutani-stinius kursus.

— Adelaidėje Dariaus ir Gi-rėno 40 metų žygio sukakties minėjimą surošė vietos ramo-vėnai. Meninę programos dalį atliko solistas Paulius Rutenis, J. Pyragius, K. Gučius, Rasa Kubiliūtė ir "Vaidilos" teatro dalyviai.

— A. a. žurnalisto Jurgio Kalakausko - Kalakonio 15 me-tų mirties sukaktis buvo pami-nėta Sydnejuje. Kun. P. Martū-zas už jo sielą atlaikė šv. Mi-šias, kurių metu giedojė "Dai-nos" choras. Velionis buvo "Mū-sų Pastogės" redaktorius ir vi-suomenės veikėjas. Mirė tikrai 47 metų tesulaukęs.

— Ava Saudargienė, žinoma Sydnejaus lietuvių literatė bei kultūrininkė, išvyko kelienei į Europą.

— Inž. Zigmas Jokubaitis, gyvenęs ir dirbęs Melbourne, savo firmos sušūniamas į sydi-

ją, kur atliks praktikos darbus. Vyksta su žmona ir dukrele.

— Dariaus ir Girėno transat-lantinis skridimas 40 m. žygio sukaktis, paminėta Melbourne. Lietuvių parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos už žu-vusių lakūnų sielas.

— Sydnejaus Filisterių būre-lis išsirinko naują valdybą, ku-rią dabar sudaro: Dr. J. Vene-lovas (pirm.), P. Daukutė - Pul-linen, A. Grincevičiūtė - Wallis, K. Bagdonavičius, V. Bitinaitė.

VOKIETIJOJ

— A. a. Marija Augustė Skė-rienė - Plokštytė, mūsų dienra-šio bendradarbio mokyt. F. S. Skėrio mamytė, mirė liepos 5 d. Manheime - Friedrichsfelde, kur ir buvo palaidota. Velionė buvo gimusi 1893 m. Lauksar-gių valsčiuje, Klaipėdos krašte.

— Mainze Golden-Schipp sve-tainė buvo sukvietusi VLB Mainzo apylinkės visuotinis na-rių susirinkimas. Po trumpo pa-sitarimo patvirtinta dabar esan-ti apylinkės valdyba ir kontrolės komisija sekančiai kadencijai.

Kaiserslauterno ir Miesau lietuvių birželio 17 d. prisiminė tragiškuosius birželio įvykius dvasiniu susitelkimu. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Br. Liubinas.

— Vokiečių politikos vadai atsakė Lietuviai Bendruomenėi. VLB tarybos II sesijos proga tarybos nariai pasiuntė laišką Vokietijos užsienio reikalų mi-nisteriui W. Scheeliui, prašyda-mi pasiūlyti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferen-cijai paskelbti 1939 Ribbentropo-Molotovo susitarimus dėl Pa-baltijo negaliojančiais. Savo at-sakyme Feder. Vokietijos užsie-nio reikalų ministerija dėkoja už raštą ir sako, jog Europos konferencijoje dalyvaujančios valstybės stengiasi susitarti dėl taikingo sugyvenimo ateityje. Siekiant šio tikslo, esą negalima nekreipti dėmesio į praeitį; praityje padarytos skriaudos neturi būti įteisintos. Tačiau Europos saugumo ir bendradar-biavimo konferencija neturi tikslo perrašyti istoriją. Taip pat nebus svarstomi ir dvišaliai susitarimai. Diktatoriaus L. Brežnevo Vokietijoje lankymo už raštą ir sako, jog Europos konferencijoje dalyvaujančios valstybės vyrams, supažindin-dama juos su dabartine Lietu-vos padėtimi. Į laiškus iki šiol atsakė: Bundestago pirm. An-nemarie Renger, užsienio reika-lų ministerija, buv. CDU pirmi-ninkas dr. R. Barzel, laikin. CDU frakcijos pirm. Dr. h. e. Kurt-Georg Kiesinger ir FDP frakcijos pirmininkas W. Misch-naitis.

CHICAGOS ŽINIOS

APYLINKŲ MIŠKELIAI

Aplink Chicago Cook apskri-ty yra apie 48 kvadratinės my-lios miškeliai. Juos prižiūri ir tvarko 772 tarnautojai.

POLKOS FESTIVALIS

Chicago paežerėje ties Buckingham fontanu rugpjūčio 14 d. 8 v. v. įvyks polkos šoki-o varžybos su keturiomis premijomis: 50 dol., 100 dol., 200 dol. ir 300 dol. Norintieji dalyvauti konkurse turi registruotis mies-to rotušėje: Mayor's Office, De-partment of Special Evants, Room 609.

MAŽEJA MIRTYS DEL NARKOTIKŲ

Per pirmą 1973 m. pusmetį mirtys dėl narkotikų Cook apskrityje sumažėjo 440 procentų, bet vis dėlto mirė dėl jų 108 žmonės. Per visus 1972 metus Cook apskritį dėl narkotikų mi-rė 247 žmonės, o 1971 m. — 310.

NAUJOJI CURIE AUKST. MOKYKLA

Naujoji Marie Skladkowska — Curie vardo aukštesnioji mo-kykla, pastatyta prie Archer ir Pulaski gatvių sankryžos, bus atidaryta rugs. 5 d. Joje galės mokyti 2,500 moksleivių. Jau dabar joje naudojama apie 20 klasių vasaros mokyklai, ku-rią lanko 525 mokiniai.

INSTITUTAS PAVOJINGIESIEMS

Grupė teisėjų ir kitų Cook apskrities pareigūnų nusprendė, kad reikia suorganizuoti insti-tutą pavojingiems žmonėms. Angliją ar JAV-bes. Tačiau da-turimą minty pavojingus, psi-šikškai nesveikus, kurie papildė, ar gali papildyti įvairius nusi-kaltumus. Tame institute jie bū-tų pagrindiniai ištirti ir ste-bimi. Tokio instituto reikalas iš-kilo, kai daugeliu atvejų išleisti iš psichiatrinų įstaigų asmenys įvykdė baisius nusikaltimus.

Iš akademikų skautų suvažiavimo Christiana Lodge, Mich. Vadovai ta-riasi. Iš kairės: V. Tallat Kelpša, Edm. Korzonas, J. Dainauskas, Br. Kvikiys, Vl. Vijeikis ir kt. Nuotr. Alberto Vengrio

— Romuvos apylinkės pirmi-ninkas Sal. Antanaitis pasikvie-tė į Seefeldo svetainę buvusius tos apylinkės valdybos sekreto-rius M. Šiušeljį ir Algį Valiūną atsisveikinti. Abu jaunuoliai prieš porą dienų gavo brandos atestatus ir liepos 2 išvyko ka-rinės prievolės atlikti. Abu ab-solventai atvirai papasakojo savo įspūdžius, gautus gyve-nant internate ir mokantis gim-nazijoje ir išdėstė ateities pla-nus. Jie išreiškė norą ir toliau palikti VLB Romuvos apylinkės nariais ir kai tik sąlygos leis, aktyviai įsijungti į Vokietijos LB veiklą. VLB Romuvos apy-linkės ataskaitinis narių susi-rinkimas buvo šauktas birželio 17-tą 17 val. Nesusirinkus pu-sei narių, susirinkimą pusvalan-džiui vėliau pradėjo apylinkės pirm. Sal. Antanaitis. Susirinkimui pirmininkauti išrinktas J. Lukošius, sekretoriauti pakvies-tas mokyt. E. Kaciucevičius. Dalyvavo 13 pilnateisių apylin-kės narių, tarp jų trys VLB Ta-rybos nariai. Metinės veiklos apžvalgą pateikė pirm. S. Anta-naitis.

STATO NAUJĄ BIBLIOTEKĄ

Iškilmingai prakasti pamatai naujai Woodson vardo Chicago miesto bibliotekai, statomai 95 gatvės ir Halsted kampe. Jos pastatymas kainuos 2.5 mil. do-lerių. Statyba užtruks pusant-rų metų. Tai pirmi rūmai iš 10 re-gionalinių bibliotekų, numatytų pastatyti Chicagoje.

BUS 11 MIL. GYVENTOJŲ

Illinois šiaurės planavimo komisija paskelbė savo apskai-čiavimus, kad per 50 metų Chi-cagos — Gary gyventojų skai-čius pasieks 11.5 milijono.

NEBETVARKYS MARQUETTE PARKO EŽERĖLIJ

Buvo suplanuota išvalyti Mar-quette parko ežerėlius, bet gu-bernatoriui vetavus 4.2 mil. dol. sąmata Chicago ežerėlių tvar-kymui, šiemet nebebus valomi nė Marquette Parko ežerėliai.

ARESTAVO TEATRO SAVININKO ŽUDIKA

Chicago policija areštavo 30 m. vyrą, kuris įtariamas nu-žudęs Karl E. Heyl, 61 m., Ever-green teatro vedėją. Nužudy-mas įvyko ketvirtadienio naktį apipiešimo tikslais. Policija ie-ško antro dalyvio tame nužudy-me.

— Vokietijoje Dortmundu lie-tuviai žinomi jau 1880 metais, o po 1900 jų skaičius vis auga. Tai daugiausia jauni vyrai, ne-norėję tarnauti rusų kariuome-nėje, kurių dalis Vokietijoje pa-silikdavo tik koki pusmetį, kol, užsidirbę pinigų, leisdavosi į Angliją ar JAV-bes. Tačiau da-lis jų likosi visiems laikams ir įsikūrė anglių kasyklų srityse, Rūro krašte. Kaip tik ten susi-rinko daug lietuvių pirmojo pasaulinio karo metu. Vėliau jų dalis grįžo į Lietuvą, bet nema-ža likosi iki šios dienos, kurių dauguma spėjo kone pilnai įsi-lieti į vokiečių tautą.

Vyresnio amžiaus žmonės

1. Asmenys 65 m. ir vyresni bei nedarbingi, kurie dar nepa-sinaudojo Illinois valstijos na-mų savininkams ir numinin-kama įstatymu teikiama jiems priklausančiais nuosavybės mo-kesčių ar nuomos išmokėjimais, raginami pasinaudoti teikiama privilegija. Prašymai (forma 1363) už 1972 metus reikia pa-siūsti iki 1973 metų rugsėjo 15 dienos.

2. Asmenys 65 m. ir vyresni, gyveną Cook County ribose, pra-šymus (Homestead Exemption Application) 1973 metų nuosa-vybės mokesčių sumažinimo rei-kalu turi pasiūsti Cook County Assesoriaus įstaigai iki 1973 m. rugsėjo 1 d.

3. Prašymus veltui pildo: Mi-kas Reklaitis, 6643 S. Maple-wood, tel. 778-2858, Aldona Ri-mienė, 2210 W. 37 St., tel. 847-6184, ir Vytautas Račkauskas, 5313 W. Cermak Rd., Cicero, tel. 863-5864, VISTA savanoriai, Governor's Office of Human Re-sources.